

Tuarascáil ar Chomhlíonadh Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005 do 2020

Údarás Náisiúnta Míchumais
National Disability Authority

Buíochas

D'ainneoin na paindéime, d'éirigh le gach ceann de na Ranna Rialtais tuairisceán Chuid 5 a chur isteach ar na spriocdhátaí reachtúla nó roimh na dátaí sin.

Is mór ag an tÚdarás Náisiúnta Míchumais (NDA) an méid suntasach tacaíochta agus comhair a fuaireamar ó Choistí Faireacháin na Ranna agus iad ag cur na sonraí sin isteach chomh pras sin sna himthosca reatha.

Is mian leis NDA buíochas a ghabháil freisin as na freagraí prasa agus an méid suntasach cabhrach a fuaireamar ó Choistí Faireacháin na Ranna agus ó chomhlachtaí poiblí i dtaca le haon cheisteanna a bhí againn maidir le sonraí le haghaidh tuairisceáin na Ranna don bhliain 2020.

Clár Ábhar

Achoimre Fheidhmeach	3
Forbhreathnú ar an anailís reatha	3
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)	4
Tionchar phaindéim COVID-19.....	5
Tosca Maolaitheacha lena gcuirtear cosc ar chomhlachtaí poiblí an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh.....	6
Forbairtí Dearfacha.....	7
Athbhreithniú ar Chuid 5	9
I Réamhrá	13
1.1 An cúlra reachtach	13
1.2 An líon fostaithe faoi mhíchumas a chomhaireamh.....	13
1.3 Earcú daoine faoi mhíchumas a mhéadú.....	15
2. Na Príomhfhionnachtana don bhliain 2020	16
2.1 Sáráíodh an íos-sprioc 3% don deichiú bliain as a chéile.....	16
2.2 Athruithe i gcomhlachtaí poiblí.....	17
2.3 Anailís de réir an chineáil comhlachta earnála poiblí	25
2.4 Anailís de réir mhéid an chomhlachta earnála poiblí	29
3. Monatóireacht agus Comhlíonadh	33
3.1 Comhlíonadh an Achta - 2017 agus 2018	33
3.2 Comhlíonadh an Achta - 2018 agus 2019	35
3.3 Comhlíonadh an Achta - 2019 agus 2020	35
3.4 Freagracht as sonraí cruinne a sholáthar	35
3.5 Coistí Faireacháin	36
3.6 Earráidí – athruithe i sonraí.....	36
Aguisín A – Ranna Rialtais	37
Aguisín B – Comhlachtaí poiblí.....	41
Aguisín C – Rátaí freagartha don áireamh foirne 2020	69

Achoimre Fheidhmeach

Is í seo an cúigiú tuarascáil bhliantúil déag ón NDA ar fhostú daoine faoi mhíchumas san earnáil phoiblí. Tá ról reachtúil ag NDA i bhfaireachán a dhéanamh ar fhostú daoine faoi mhíchumas san earnáil phoiblí, ar ról é a eascraíonn as Cuid 5 den Acht um Míchumas 2005.

Forbhreathnú ar an anailís reatha

Ag deireadh na bliana 2020, b'ionann an líon iomlán fostaithe sna comhlachtaí ábhartha earnála poiblí agus 245,190 fostaí. Is méadú 7,016 fhostaí (+3.0%) é sin i gcomparáid le figiúirí na bliana 2019. Sa bhliain 2020, b'ionann an líon fostaithe a thuairiscigh míchumas agus 7,637 bhfostaí (3.1%), ar méadú 318 bhfostaí (+4.4%) é i gcomparáid le figiúirí na bliana 2019. Sháraigh an earnáil phoiblí ar an iomlán an íos-sprioc 3% don deichiú bliain as a chéile. Sa bhliain 2020, rinne 182 chomhlacht phoiblí (84.7%) an íos-sprioc 3% a bhaint amach nó a shárú, i gcomparáid le 186 chomhlacht (86.1%) sa bhliain 2019. Sa bhliain 2020, níor shroich 33 chomhlacht phoiblí (15.3%) an íos-sprioc 3%, i gcomparáid le 30 comhlacht poiblí (13.9%) sa bhliain 2019. Sa bhliain 2020, ba chomhlachtaí poiblí beaga a raibh níos lú ná 30 fostaí acu iad 17 gcinn (52%) de na 33 chomhlacht phoiblí nár chomhlíon an íos-sprioc 3%. Dá dtuairisceodh gach ceann de na comhlachtaí poiblí sin fostaí amháin faoi mhíchumas, dhéanfaid siad an íos-sprioc 3% a shroicheadh nó a shárú.

Sa bhliain 2020, bhain ceithre cinn de na cúig chineál comhlachta phoiblí an íos-sprioc 3% amach (Comhlachtaí Tráchtála, Ranna Rialtais, Rialtas Áitiúil, agus Comhlachtaí Poiblí a bhfuil Státseirbhísigh mar fhoireann dóibh). B'ionann an staid sin agus staid na bliana 2019.

Sa tuarascáil seo, catagóirítear comhlachtaí poiblí ina gceithre mhéid dhifriúla freisin:

- 0-99 fostaí
- 100-999 fostaí
- 1000-4,999 fostaí
- 5,000 fostaí nó níos mó.

Sa bhliain 2020, rinne trí cinn de na ceithre chatagóir méide an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh nó a shárú. B'ionann an figiúr sin agus figiúr na bliana 2019. Sa dá bhliain sin, níorbh ann ach do chomhlacht poiblí amháin, mar a bhí Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS), nár chomhlíon an íos-sprioc 3% sa chatagóir um chomhlachtaí poiblí a bhfuil 5,000 fostaí nó níos mó acu.

Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)

Is é FSS an comhlacht is mó san earnáil phoiblí. Sa bhliain 2020, thuairiscigh an comhlacht poiblí sin méadú 4,397 bhfostaí ina líon fostaithe, ó 88,215 fhostaí sa bhliain 2019 go 92,612 fhostaí sa bhliain 2020. Chomh maith leis sin, thuairiscigh an comhlacht poiblí sin méadú suntasach idir an bhliain 2019 agus an bhliain 2020 sa líon fostaithe (+50 fostaí), agus sa chéatadán d'fhostaithe (+0.1%), a thuairiscigh míchumas. Sa bhliain 2019, thuairiscigh 464 fhostaí (0.5%) míchumas. Sa bhliain 2020, tháinig méadú ar an bhfigiúr sin go 514 fhostaí (0.6%).

I dTábla 1 thíos, leagtar béim ar an tionchar a bhí ag FSS – atá ar an bhfostóir is mó san earnáil phoiblí – ar an gcéatadán foriomlán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas san earnáil phoiblí sa bhliain 2020.

Tábla 1. An céatadán foriomlán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas sa bhliain 2020, trí Shonraí FSS a áireamh agus gan Sonraí FSS a áireamh

Bliain	An líon iomlán fostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán na bhfostaithe a thuairiscigh míchumas
2020 (sonraí FSS a áireamh)	245,190	7,637	3.1%
2020 (gan sonraí FSS a áireamh)	152,578	7,123	4.7%

Dá mba rud é nach gcuirfí sonraí FSS ar áireamh i dtuairisceáin na bliana 2020, bheadh an céatadán tuairiscithe de dhaoine faoi mhíchumas san earnáil phoiblí 51.6% níos airde ná a bheadh sé dá gcuirfí sonraí FSS ar áireamh.

Taispeántar i dTábla 2 gurb amhlaidh, má chuirimid feidhmíocht fhoriomlán na hearnála poiblí ón mbliain 2019 go dtí an bhliain 2020 i gcomparáid, agus sonraí FSS don dá bhliain sin á gcur as an áireamh, gur tháinig méadú 2,619 bhfostaí (+1.8%) ar an líon iomlán fostaithe earnála poiblí do na comhlachtaí uile. Tháinig méadú 268 bhfostaí (+3.9%) ar an líon fostaithe a thuairiscigh míchumas, agus tháinig méadú beag 0.1% freisin ar an gcéatadán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas.

Tábla 2. Feidhmíocht fhoriomlán na hearnála poiblí ón mbliain 2019 go dtí an bhliain 2020, gan sonraí FSS a áireamh

	An líon iomlán fostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán na bhfostaithe a thuairiscigh míchumas
2020 (gan sonraí FSS a áireamh)	152,578	7,123	4.7%
2019 (gan sonraí FSS a áireamh)	149,959	6,855	4.6%
Athrú	+2,619 (+1.8%).	+268 (+3.9%)	+0.1%

Idirchaidreamh NDA le FSS

Tá NDA ag cur comhairle ar FSS arís is arís eile maidir le bearta a d'fhéadfadh sé a chur chun feidhme chun forbairt a dhéanamh ar phróisis bhailithe sonraí ar féidir leo a léiriú go cruinn cén tionchar atá ag na bearta atá á ndéanamh ag FSS chun timpeallacht chuimsitheach oibre a chruthú, ar timpeallacht í ina measann fostaithe go bhfaigheann siad a stádas míchumais á roinnt acu agus ina ndéantar earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh freisin.

I mí an Mheithimh 2020, thionscain NDA próiseas straitéiseach idirchaidrimh le foireann ainmnithe a ceapadh in FSS chun díriú ar fheabhas a chur ar fheidhmíocht an chomhlachta phoiblí sin Cuid 5, agus tá sé ag glacadh páirt sa phróiseas sin ón uair sin i leith. Leanann NDA ar aghaidh ag bualadh leis an bhfoireann sin ar bhonn rialta chun cabhrú le FSS leas a bhaint as an bhfoghlaím ón bpróiseas marthanach idirchaidrimh sin. Tugann NDA dá aire go ndearnadh roinnt dul chun cinn go dtí seo. Táthar dóchasach go gcuirfidh FSS feabhas ar a fheidhmíocht faoi Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005, agus leas á bhaint aige as tacaíocht leantach ón NDA.

Tionchar phaindéim COVID-19

Le tacaíocht ón NDA, chomhlíon comhlachtaí poiblí na hoibleagáidí reachtúla atá orthu tuairisceán Chuid 5 don bhliain 2020 a chur faoi bhráid Choiste Faireacháin a Roinne faoi seach, d'ainneoin paindéim COVID-19 a bheith ann. Faoi alt 48(2) den Acht um Míchumas 2020, ní mór do chomhlachtaí poiblí sonraí faoi fhostaithe, agus sonraí faoi fhostaithe faoi mhíchumas go háirithe, a bhailiú agus a chur isteach **ar bhonn bliantúil**:

“Faoi réir fho-alt (7), déanfaidh comhlacht poiblí, tráth nach déanaí ná an 31 Márta gach bliain, tuarascáil i scríbhinn a tharraingt suas maidir leis an dóigh ar chomhlíon sé an Chuid seo le linn **na bliana roimhe sin** agus cuirfidh sé an tuarascáil sin faoi bhráid an choiste faireacháin ábhartha.”

Thuairiscigh roinnt bheag comhlachtaí poiblí go raibh roinnt deacrachtaí acu sonraí a bhailiú de bharr na paindéime agus go ndearna sé sin difear dá gcumas chun an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh.

Thuairiscigh dornán comhlachtaí poiblí freisin gurbh é an toradh a bhí ar an bpaindéim go raibh orthu scor dá n-oibríocht agus thuairiscigh siad gur chruthaigh sé sin laghdú suntasach sa líon fostaithe. Sa bhliain 2019, thuairiscigh Rásaíocht Con Éireann, ar tugadh Bord na gCon air roimhe sin, go raibh 690 fostaí aige agus gur thuairiscigh 56 dhuine (8.1%) dá fhostaithe míchumas. Sa bhliain 2020, thuairiscigh an comhlacht poiblí sin go raibh air scor d'oibríochtaí rásaíochta de bharr na paindéime. Sa bhliain 2020, thuairiscigh an comhlacht poiblí sin go raibh 162 fostaí san iomlán aige. B'ionann é sin agus laghdú 528 bhfostaí laistigh de bhliain amháin. D'ainneoin an laghdaithe sa líon fostaithe, áfach, thuairiscigh an comhlacht poiblí sin fós sa bhliain 2020 gur thuairiscigh 19 nduine (11.7%) dá fhostaithe míchumas.

D'ainneoin an laghdaithe shuntasaigh sa líon iomlán fostaithe, bhí an comhlacht poiblí sin dírithe fós sa bhliain 2020 ar bhearta a chur chun feidhme chun earcú daoine faoi mhíchumas sa todhchaí a mhéadú. Áirítear le roinnt de na bearta sin ceangal a chruthú le hoifig infhostaitheachta i Luimneach chun daoine faoi mhíchumas a earcú.

Tosca Maolaitheacha lena gcuirtear cosc ar chomhlachtaí poiblí an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh

Thuairiscigh roinnt comhlachtaí poiblí in 2020 gur thuairiscigh siad laghdú ar líon agus céatadán na bhfostaithe a thuairiscigh míchumas don bhliain seo de bharr méadú ar líon na bhfostaithe faoi mhíchumas a chuaigh ar scor ón bhfórsa saothair. Thuairiscigh roinnt comhlachtaí poiblí freisin dúshlán leanúnacha maidir le bailiú sonraí go cruinn, i gcásanna áirithe mar gheall ar drogall stádas míchumais a roinnt ar thaobh na bhfostaithe.

Leanann NDA ag obair go dlúth le comhlachtaí poiblí agus ag tabhairt comhairle dóibh maidir le bearta is féidir leo a chur i bhfeidhm chun timpeallachtaí oibre Cothromacha Éagsúla agus Uilechuimsitheacha (EDI) a chruthú a dhíríonn ar earcaíocht agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a mhéadú agus ceann ina mbraitheann fostaithe go bhfuil tacaíocht acu lena stádas míchumas a roinnt.

Buaileann NDA go minic leis na Rannóga Acmhainní Daonna agus/nó leis na Foirne Ardbhainistíochta de chuid comhlachtaí poiblí atá ag déileáil le deacrachtaí maidir leis an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh chun cabhrú leis na comhlachtaí poiblí sin dul chun cinn a dhéanamh ar ghníomhartha a chabhróidh leo a n-oibleagáidí faoi Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005 a chomhlíonadh.

Faoin **Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta do Dhaoine faoi Mhíchumas 2015-2024** agus i **gClár an Rialtais 2020**, ghabh an Rialtas air féin an íos-sprioc reachtúil maidir le fostú daoine faoi mhíchumas a mhéadú ó 3% ar a laghad go 6% ar a laghad faoin mbliain 2024. Is dócha go n-achtófar reachtaíocht atá dírithe ar an méadú seo a chur ar bhonn foirmiúil roimh dheireadh na bliana 2022.

Sa bhliain 2020, thuairiscigh 61 chomhlacht poiblí (28.4%) gur thuairiscigh breis agus 6% dá bhfostaithe míchumas. Is méadú beag é sin i gcomparáid leis an mbliain 2019, inar thuairiscigh 48 gcomhlacht poiblí (22.2%) gur thuairiscigh breis agus 6% dá bhfostaithe míchumas. Tá NDA tiomanta fós do chomhairle a chur ar chomhlachtaí poiblí maidir le bearta is féidir leo a chur chun feidhme chun a n-oibleagáidí faoi Chuid 5 a chomhlíonadh agus chun dul i dtreo a chinntiú gur daoine faoi mhíchumas a bheidh i 6% ar a laghad dá bhfostaithe. Mar sin féin, tugann NDA dá aire gurb amhlaidh, mura ndíríonn an earnáil poiblí ina hiomláine ar a feidhmíocht faoi Chuid 5 a fheabhsú, gur dóigh nach sroichfidh an earnáil an íos-sprioc reachtúil fostaíochta 6% faoin mbliain 2024. Tá sé tábhachtach, dá bhrí sin, go ndíreodh an earnáil poiblí ar thimpeallachtaí cothroma cuimsitheacha éagsúla oibre a chruthú, ar timpeallachtaí iad a chabhróidh leo earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a mhéadú. Sa chomhthéacs sin, beidh comhlachtaí poiblí in ann freisin comhlíonadh a dhéanamh ar na hoibleagáidí atá orthu earnáil poiblí atá cothrom, cuimsitheach agus éagsúil a chruthú, mar atá mionsonraithe faoi **Dhualgas na hEarnála Poiblí um Chomhionannas agus Cearta an Duine** agus faoi **chreat beartais Ár Seirbhís Phoiblí 2020**.

Forbairtí Dearfacha

Feabhsuithe san fheidhmíocht

Sa bhliain 2020, tá áthas ar an NDA a thabhairt dá aire gur lean roinnt comhlachtaí poiblí le dul chun cinn a thaispeáint ar thimpeallachtaí cothroma cuimsitheacha éagsúla oibre a chruthú ina ndéantar earcú daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh, agus na freagraí atáthar ag fáil ó fhostaithe faoi mhíchumas á méadú ag an am céanna. Is samplaí de chomhlachtaí poiblí chuige sin iad Ospidéal San Séamas agus Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath.

**Tábla 3 Feidhmíocht Ospidéal San Séamas agus Ollscoil
Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath sna blianta 2019 agus 2020.**

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	Athrú sa líon fostaithe, agus sa % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas
Ospidéal San Séamas	4,327	163	3.8	4,734	366	7.7	+203 (+3.9%)
Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	3,123	130	4.2	3,079	251	8.2	+121 (+4%)

In Ospidéal San Séamas, d'éascaigh an struchtúr Comhairleora Acmhainní Daonna cumarsáid éifeachtach idir Sláinte Cheirde, an lucht bainistíochta áitiúil agus an Rannóg Acmhainní Daonna. Cabhraigh an díriú sin ar chumarsáidí eagraíochta a fheabhsú le feachtas a mhéadú ar shaincheistanna míchumais ar fud na heagraíochta agus ar phróiseas Chuid 5. Chabhraigh an cur chuige sin leis an gcomhlacht poiblí freisin an líon freagraí a fuair sé ó fhostaithe faoi mhíchumas a mhéadú.

Chomh maith leis sin, soláthraíonn Ospidéal San Séamas roinnt tionscnamh oiliúna d'fhostaithe chun cur leis an bhfeachtas agus an tuiscint atá acu ar dhaoine faoi mhíchumas. Tugann an comhlacht poiblí sin deis do bhainisteoirí/mhaoirseoirí páirt a ghlacadh i gclár gearr oiliúna darb ainm 'Daoine a Bhainistiú'. Is iad speisialtóirí i gCaidreamh Fostaithe a sholáthraíonn an clár sin. Leis an gclár sin, tugtar faisnéis do bhainisteoirí faoi conas gach fostaí a bhainistiú, lena n-áirítear fostaithe faoi mhíchumas. Toradh eile atá air is ea go méadaítear feachtas na mbainisteoirí ar na hoibleagáidí atá orthu socruithe réasúnacha a chur ar fáil d'fhostaithe le linn na bpróiseas earcaíochta agus roghnúcháin agus ar an dea-chleachtas maidir leis na socruithe réasúnacha a chur ar fáil d'fhostaithe nua agus reatha. Tá roinnt beart réamhghníomhach earcaíochta i bhfeidhm ag an gcomhlacht poiblí sin chun earcú daoine faoi mhíchumas a mhéadú, lena n-áirítear a chinntiú go gcuirfí oiliúint ar phainéil agallaimh i bhfeachtas ar mhíchumas.

Sa bhliain 2020, rinne Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath athbhreithniú ar a beartas earcaíochta ar mhaithe le hearcú daoine faoi mhíchumas a mhéadú. Chomh maith leis sin, rinne an comhlacht poiblí sin athbhreithniú ar a phróis bhailithe sonraí agus faireacháin chun comhairle a chur ar fáil maidir le forbairt

beartais sa todhchaí ó thaobh an Chomhionannais, na hÉagsúlachta agus an Chuimsithe de agus chun tagarmharcáil in aghaidh na hearnála sa todhchaí a éascú.

Bhunaigh an Stiúrthóir um Chomhionannas, Éagsúlacht agus Cuimsiú in Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath Líonra Cumais a bhreithníonn saincheistean maidir le tacú le fostú daoine faoi mhíchumas. Tagann an Líonra sin le chéile 5-6 huaire sa bhliain, agus tá sé comhdhéanta de bhaill foirne ar gach leibhéal in Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath, lena n-áirítear mic léinn faoi mhíchumas. Tugann an Líonra moltaí maidir le beartais agus tionscnaimh chleachtais i dtaca le mic léinn agus baill foirne faoi mhíchumas. Ina theannta sin, seolann an Líonra ócáidí a bhaineann le saincheistean míchumais, ar ócáidí iad ar féidir le gach duine san Ollscoil páirt a ghlacadh iontu.

Thaispeáin na comhlachtaí poiblí sin gur toisc thábhachtach taobh thiar de rátaí freagartha bliantúla a fheabhsú í cruthú agus cothabháil a dhéanamh ar thimpeallacht chothrom chuimsitheach éagsúil oibre ina ndéantar earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh. Má mheasann daoine go bhfaigheann siad tacaíocht le linn dóibh a stádas míchumais á roinnt agus go bhfuil siad ar a gcompord le linn dóibh déanamh amhlaidh, tá seans ann go mbeidh sé níos dóchúla go dtabharfaidh siad freagra ar áireamh bliantúil foirne nó ar shuirbhé bliantúil foirne.

Fáiltíonn an NDA roimh na forbairtí dearfacha sin agus roimh thiomantas leantach na gcomhlachtaí poiblí do na hoibleagáidí atá orthu faoi Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005 a chomhlíonadh. Leanann an NDA le comhairle agus tacaíocht a thabhairt do chomhlachtaí poiblí chuige sin.

Athbhreithniú ar Chuid 5

Sa bhliain 2019, choimisiúnaigh an NDA conraitheoir chun Athbhreithniú a dhéanamh ar oibriú Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005. Bhí sé mar chuspóir leis an Athbhreithniú sin treorú a dhéanamh ar fhorbairt agus cur chun feidhme an phróisis ar leith a d'fhéadfadh cabhrú leis na nithe seo a dhéanamh:

- Saibhriú a dhéanamh ar na sonraí agus an fhoghlaim inaistrithe a thagann chun cinn maidir le príomhghnéithe in eagraíochtaí a dhéanann cruthú agus cothabháil ar thimpeallachtaí cuimsitheacha oibre ina ndéantar earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh agus ina bhfuil fostaithe faoi mhíchumas ar a gcompord le linn dóibh a stádas míchumais a roinnt
- Feabhsú leanúnach ar fud na hearnála poiblí a threorú a oiread agus is féidir le linn na timpeallachtaí cuimsitheacha oibre sin a chruthú agus a chothabháil
- Deiseanna fostaíochta do dhaoine faoi mhíchumas a mhéadú a oiread agus is féidir

- Sainaithint a dhéanamh ar bhearta sonracha a d'fhéadfadh a bheith ag teastáil chun cabhrú le comhlachtaí poiblí an dóigh a gcomhlíonann siad an íos-sprioc reachtúil fostaíochta 3% a fheabhsú agus bogadh i dtreo an íos-sprioc 6% a bhaint amach faoin mbliain 2024
- Próiseas a bheidh níos áisiúla don úsáideoir, níos cuíchóirithe, níos éifeachtúla agus níos sodhéanta ar an iomlán a threorú lena bhainistiú ag an NDA.

Maidir leis na fionnachtana taighde a forbraíodh mar chuid den Athbhreithniú, déanfar iad a fhoilsiú agus a sheoladh sa chéad ráithe den bhliain 2022, mar aon le páipéar ina leagfar moltaí amach le haghaidh na gcéad chéimeanna eile i bhfeabhas a chur ar phróiseas Chuid 5 mar phríomhthoisic taobh thiar den chlár oibre Comhionannais, Éagsúlachta agus Cuimsithe san earnáil phoiblí. Cuirfear na moltaí sin chun feidhme sna trí bliana romhainn.

Idir mí Feabhra agus mí an Mheithimh 2021, d'óstáil an NDA roinnt seimineár ar líne do Choistí Faireacháin na Ranna, don Líonra Oifigeach Idirchaidrimh do Dhaoine faoi Mhíchumas agus do chomhlachtaí poiblí chun eolas a thabhairt dóibh agus chun cabhrú leo cur chun feidhme a dhéanamh ar roinnt moltaí ón Athbhreithniú ar Chuid 5 le linn dóibh sonraí a bhailiú agus a chur isteach le haghaidh thuairisceáin Chuid 5 don bhliain 2020 agus le linn dóibh tuairisceáin a chur isteach sa todhchaí. Áiríodh na nithe seo le roinnt de na príomh-mholtaí sin:

- Sonraí a bhailiú gan ainm a chur leo, i.e. ní gá d'fhostaithe a n-ainm a shíniú ar fhoirmeacha, etc., rud a d'fhéadfadh cabhrú le fostaithe bheith ar a gcompond le linn dóibh a stádas míchumais a roinnt
- Faisnéis a thabhairt faoi na bearta a bhí i bhfeidhm acu nó a bhí á gcur chun feidhme acu chun timpeallachtaí cothroma éagsúla cuimsitheacha a chruthú agus chun an clár oibre Comhionannais, Éagsúlachta agus Cuimsithe san earnáil phoiblí a bhrú chun cinn
- Faisnéis a thabhairt maidir leis na bearta a bhí i bhfeidhm acu chun a chinntiú go ndearfaí go huilíoch seirbhísí, táirgí, próisis soláthair, cumarsáidí (scríofa, labhartha, digiteacha agus sínithe), an timpeallacht thógtha agus spásanna poiblí agus, dá bhrí sin, go mbeadh siad éasca le rochtain, le tuiscint agus le húsáid do gach duine, beag beann ar aois, ar mhéid, ar chumas nó ar mhíchumas
- A shonrú i dtuairisceáin Chuid 5 uathu don bhliain 2020 gur chuir siad in iúl dá bhfostaithe, lena n-áirítear fostaithe faoi mhíchumas, cén fáth a raibh a sonraí a mbailiú le haghaidh Chuid 5 agus conas a bheadh na sonraí sin á n-úsáid agus gur thug siad a dtailiú lena sonraí gan ainm a úsáid i dtuairisceán bliantúil Chuid 5.

Mar a bhí amhlaidh i mblianta roimhe sin, lean NDA le soiléiriú a thabhairt ar conas a fhéadfaidh fostaithe an sainmhíniú ar mhíchumas a chur i bhfeidhm faoin Acht um Míchumas 2005, atá mar a leanas:

“srianadh substaintiúil ar chumas an duine chun gairm, gnó nó slí bheatha a sheoladh sa Stát nó chun páirt a ghlacadh sa saol sóisialta nó cultúrtha sa Stát mar gheall ar lagú fisiciúil, céadfach, meabhairshláinte nó intleachta seasmhach”

Thug NDA le fios go raibh sé tábhachtach athbhreithniú a dhéanamh ar an téarma “srianadh substaintiúil”, i dtéarmaí na mbacainní atá ann e.g.

- Cumarsáidí scríofa, labhartha agus digiteacha do-aimsithe (láithreáin ghréasáin, aipeanna soghluaiste) a d’fhéadfadh cosc a chur ar dhaoine faoi mhíchumas teacht ar fhógraí poist agus iarratas a dhéanamh ar phoist, rochtain a fháil ar fhaisnéis taistil srl
- Easpa rochtana ar sheirbhísí iompair phoiblí a théann i bhfeidhm ar dhaoine faoi mhíchumas ag teacht chuig agus óna n-ionad oibre, scoileanna, coláistí, ollscoileanna, imeachtaí sóisialta agus coinní míochaine
- Spásanna poiblí do-aimsithe a choisceann daoine faoi mhíchumas ó bheith in ann rochtain a fháil ar fhoirgnimh

Féadann na srianta suntasacha seo cosc a chur ar dhaoine faoi mhíchumas rochtain a fháil ar dheiseanna fostaíochta agus iad a choinneáil agus páirt a ghlacadh sa tsochaí phríomhshrutha.

Díríonn Airteagal 2 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas ar Sainmhínte. Faoi Airteagal seo, ciallaíonn idirdhealú ar bhonn míchumais aon idirdhealú, eisiamh nó srian ar bhonn míchumais a bhfuil sé de chuspóir nó d’éifeacht aige aitheantas, taitneamh nó cleachtadh, ar bhonn comhionann le daoine eile, a cheartú nó a chur ar neamhní. agus saoirsí bunúsacha sa réimse polaitiúil, eacnamaíoch, sóisialta, cultúrtha, sibhialta nó aon réimse eile. Cuimsíonn sé gach cineál idirdhealaithe, lena n-áirítear cóiríocht réasúnach a dhiúltú.

Díríonn Airteagal 4 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe ar Chearta Daoine faoi Mhíchumas ar Oibleagáidí Ginearálta. Deirtear san Airteagal seo nár cheart go mbeadh aon srianta ar chearta daoine faoi mhíchumas rochtain a fháil ar sheirbhísí poiblí príomhshrutha agus páirt a ghlacadh sa tsochaí.

Is í an ghné lárnach de chomhairle agus treoirlíne NDA maidir le timpeallachtaí oibre EDI a chruthú a chuireann chun cinn agus a thacaíonn le hearcú agus coinneáil méadaithe daoine faoi mhíchumas agus a thacaíonn le fostaithe a bheith compordach ag roinnt a stádas míchumais, bealaí a shainaithint chun na srianta seo ar rochtain ar fhostaíocht a bhaint agus seirbhísí poiblí príomhshrutha eile, mar a shonraítear faoi Airteagail 2 agus 4 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe.

Soláthraíonn comhairle agus treoir NDA bearta réamhghníomhacha praiticiúla do chomhlachtaí poiblí chun cabhrú le comhlachtaí poiblí seirbhísí poiblí inrochtana a sholáthar, de réir a n-oibleagáidí faoi Airteagal 9 de Choinbhinsiún na Náisiún Aontaithe.

1 Réamhrá

1.1 An cúla reachtach

I gCuid 5 den Acht um Míchumas 2005, tugtar ról reachtúil don NDA i bhfaireachán a dhéanamh ar fhostú daoine faoi mhíchumas san earnáil phoiblí. Leagtar amach inti freisin na hoibleagáidí tuairiscithe agus faireacháin atá ar chomhlachtaí poiblí agus ranna rialtais ó thaobh fostaíochta de.

Mar achoimre, is iad seo na hoibleagáidí atá mionsonraithe san Acht:

- A mhéid is féidir, déanfaidh comhlachtaí poiblí gach beart réasúnach chun fostú daoine faoi mhíchumas acu a chur chun cinn agus chun tacú leis an bhfostú sin (alt 47.1a)
- Cinnteoidh comhlachtaí poiblí go mbainfidh siad aon spriocanna forordaithe comhlíonta amach, ach amháin i gcás go mbeidh dea-chúis ann le gan an méid sin a dhéanamh (alt 47.2)
- Bunóidh Airí Coiste Faireacháin ina Roinn féin (alt 48.1)
- Cuirfidh comhlachtaí poiblí tuarascáil bhliantúil ar chomhlíonadh faoi bhráid Choiste Faireacháin a Roinne faoin 31 Márta gach bliain (alt 48.2)
- Cuirfidh an Coiste Faireacháin tuarascáil bhliantúil faoi bhráid an Údaráis faoin 30 Meitheamh gach bliain (alt 48.5d)
- I gcás go n-iarrfaidh Aire nó NDA tuilleadh faisnéise faoi chomhlíonadh, soláthróidh comhlacht poiblí an fhaisnéis sin laistigh de thréimhse trí mhí (alt 49.1)
- I gcás go mbeidh NDA den tuairim nach bhfuil comhlacht poiblí comhlíontach tar éis don chomhlacht mainneachtain comhlíonadh ar feadh dhá bhliain as a chéile, féadfaidh sé a iarraidh go ndéanfaidh an comhlacht poiblí ‘bearta sonracha’ chun comhlíonadh a bhaint amach.

1.2 An líon fostaithe faoi mhíchumas a chomhaireamh

Mar atá luaite cheana féin, luaitear in alt 48(2) den Acht um Míchumas 2005 nach mór do chomhlachtaí poiblí sonraí a bhailiú faoi fhostaithe, agus go háirithe fostaithe faoi mhíchumas, **ar bhonn bliantúil**.

“Faoi réir fho-alt (7), déanfaidh comhlacht poiblí, tráth nach déanaí ná an 31 Márta gach bliain, tuarascáil i scríbhinn a tharraingt suas maidir leis an dóigh ar chomhlíon sé an Chuid seo le linn **na bliana roimhe sin** agus cuirfidh sé an tuarascáil sin faoi bhráid an choiste faireacháin ábhartha.”

Cé nach leagtar amach san Acht aon mhodhanna ar leith le haghaidh fostaithe faoi mhíchumas a chomhaireamh nó a shainaithint, chuir NDA comhlachtaí poiblí ar an eolas roimhe seo faoi mhodhanna éagsúla a fhéadfar a úsáid chun sonraí a bhailiú agus a thabhairt cothrom le dáta ar bhonn bliantúil. Tá gach comhlacht poiblí freagrach as roghnú a dhéanamh ar an modh cuí le haghaidh an líon fostaithe faoi mhíchumas ina n-eagraíocht a chomhaireamh gach bliain. Mhol NDA do chomhlachtaí poiblí cineálacha comhsheasmhacha cur chuige a chothabháil le himeacht ama nuair is féidir, ar mhaithe le móréagsúlachtaí a sheachaint sna sonraí tuairiscithe. Mar sin féin, glacann NDA leis gur féidir nach mbeidh sé sin indéanta nó cuí i gcónaí nuair a bheifear ag iarraidh feabhas a chur ar chruinneas na dtuairisceán.

Beart tábhachtach maidir le fostaithe faoi mhíchumas a shainaithint is ea áireamh a dhéanamh ar gach fostaí, áit a dtugtar cuireadh do gach fostaí a chur in iúl cé acu atá nó nach bhfuil míchumas orthu. Léirítear sna tuairisceáin ó chomhlachtaí poiblí go bhfuil éagsúlacht leathan ann sna rátaí freagartha áirimh i measc fostaithe. Tá sé dúshlánach timpeallacht a chruthú ina bhfuil fostaithe ar a gcompord a stádas míchumais a nochtadh. Bunaithe ar ár dtaithí féin, baintear na torthaí is fearr amach:

- Nuair a ghabhann leis an áireamh clár leathan cumarsáide maidir leis na cúiseanna leis an áireamh, maidir le slándáil na faisnéise a sholáthrófar mar chuid den áireamh agus maidir leis na tairbhí a bhainfidh fostaithe agus an eagraíocht ina hiomláine as an áireamh. Is fiú comhpháirtíocht a bhunú le ceardchumann agus le geallsealbhóirí eile ina leith sin freisin
- Nuair a chruthaíonn an fostóir cultúr agus timpeallacht ina bhfuil an fostaí ar a chompord a dhearbhuí nach n-imreoidh an míchumas atá air/uirthi aon tionchar diúltach ar a fhostaíocht.

Ní bhíonn sé riachtanach i ngach cás áireamh iomlán a dhéanamh gach bliain. Déanfaidh comhlachtaí poiblí áirithe áireamh ar bhonn tréimhsiúil agus bainfidh siad úsáid as na taifid acmhainní daonna de chuid ball foirne a chuaigh isteach sa chomhlacht nó a d'fhág an comhlacht nó as iarrataí ar shocruithe réasúnacha chun sainaithint a dhéanamh gach bliain ar athruithe san idirthréimhse, agus bearta cuí cosanta sonraí i bhfeidhm acu. I gcás nach ndearnadh áireamh le roinnt blianta, is féidir gur fiú ceann a sheoladh chun aird a tharraingt ar an tábhacht a bhaineann le fostú daoine faoi mhíchumas. Is féidir áireamh a úsáid chun feabhas a chur ar an timpeallacht nocht freisin. Is cuma cén modh bailithe sonraí a úsáideann comhlacht poiblí, sonraítear sa reachtaíocht gur cheart faisnéis a thabhairt cothrom le dáta agus a chur faoi bhráid an Údaráis ar bhonn bliantúil.

Chuir NDA in iúl freisin go bhfuil sé riachtanach go gcuirfí fostaithe ar an eolas faoi cén fáth a bhfuil a sonraí á mbailiú agus faoin gcuspóir ar lena aghaidh atá a

sonraí á n-úsáid. Chomh maith leis sin, ní mór cead a fháil ó fhostaithe faoi mhíchumas chun a sonraí a úsáid gach bliain.

1.3 Earcú daoine faoi mhíchumas a mhéadú

Faoi **Straitéis Chuimsitheach Fostaíochta do Dhaoine faoi Mhíchumas 2015 – 2024**, ghabh an Rialtas air féin an sprioc reachtúil fostaíochta a mhéadú de réir a chéile chun gur daoine faoi mhíchumas a bheidh i 6% ar a laghad d'fhostaithe san earnáil phoiblí faoin mbliain 2024. Tuigeann NDA go n-achtófar an gealltanais sin trí reachtaíocht ag deireadh na bliana 2021. Gealltanais eile faoi **Chlár an Rialtais 2020** is ea an íos-sprioc reachtúil fostaíochta a mhéadú go 6%.

Chuir NDA in iúl do chomhlachtaí poiblí arís agus arís eile gur íos-sprioc comhlíonta é an figiúr 3% agus go bhfuil sé tábhachtach go ndíreodh siad ar an sprioc sin a shárú agus ar bhogadh i dtreo an íos-sprioc 6% a bhaint amach faoin mbliain 2024. Sa bhliain 2020, thuairiscigh 182 chomhlacht poiblí (84.7%) gur bhain siad comhlíonadh amach. Sa bhliain 2020, thuairiscigh 61 chomhlacht poiblí (28.4%) gur thuairiscigh breis agus 6% dá bhfostaithe míchumas. Is méadú beag é sin i gcomparáid leis an mbliain 2019, inar thuairiscigh 48 gcomhlacht poiblí (22.2%) gur thuairiscigh breis agus 6% dá bhfostaithe míchumas.

Cuirimid in iúl go láidir freisin gur cheart do chomhlachtaí poiblí leanúint ar aghaidh ag obair ar son cruthú agus cothabháil a dhéanamh ar thimpeallacht chothrom chuimsitheach éagsúil oibre ina ndéantar earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh agus ina measann fostaithe go bhfaigheann siad tacaíocht le linn dóibh a stádas míchumais a roinnt agus go bhfuil siad ar a gcompord le linn dóibh déanamh amhlaidh. Leis an Acht um Míchumas 2005, ceanglaítear ar chomhlachtaí poiblí fostú daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh go gníomhach. Dá bhrí sin, déanann NDA breithniú ar na gníomhartha a dhéanann comhlachtaí poiblí ina leith sin, mar aon leis na tuarascálacha staidrimh a chuirtear i láthair. Ceanglaímid ar chomhlachtaí poiblí, dá bhrí sin, na gníomhartha atá á ndéanamh acu ina leith sin a thaispeáint mar chuid dá dtuairisciú.

2. Na Príomhfhionnachtana don bhliain 2020

2.1 Sáraíodh an íos-sprioc 3% don deichiú bliain as a chéile

Sháraigh an céatadán d'fhostaithe a dhearbhaigh míchumas sa tseirbhís phoiblí an íos-sprioc 3% don deichiú bliain as a chéile (féach Tábla 4), agus an leibhéal don bhliain 2020 á dheimhniú a bheith cothrom le 3.1%.

Idir na blianta 2007 agus 2013, tháinig laghdú bliain ar bhliain ar an líon iomlán fostaithe san earnáil phoiblí. Bhí luaineacht ann sa líon iomlán fostaithe a thuairiscigh míchumas thar an tréimhse chéanna. Tháinig méadú bliain ar bhliain ar an líon iomlán fostaithe san earnáil phoiblí ón mbliain 2014 i leith. Ag deireadh na bliana 2020, b'ionann an líon iomlán fostaithe sna comhlachtaí ábhartha earnála poiblí agus 245,190 fostaí. Is méadú 7,016 fhostaí (+3.0%) é sin i gcomparáid le figiúirí na bliana 2019.

Tháinig méadú ó bhliain go bliain ón mbliain 2014 go dtí an bhliain 2017 ar an líon iomlán fostaithe a thuairiscigh míchumas. Tháinig laghdú ar an bhfigiúr sin sna blianta 2018 agus 2019, áfach. Tá áthas ar NDA a thabhairt dá aire gur tháinig méadú 318 bhfostaí (4.4%) ar an líon fostaithe a thuairiscigh míchumas sa bhliain 2020 i gcomparáid le figiúirí na bliana 2019, agus é ag ardú go 7,637 bhfostaí. Mar gheall ar an méadú foriomlán sa líon fostaithe san earnáil phoiblí, áfach, tá an céatadán foriomlán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas san earnáil phoiblí cothrom le 3.1% go fóill. Is é sin an céatadán céanna a bhí i réim sa bhliain 2019.

Tábla 4. Dul chun cinn i dtreo an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh, 2007-2020

Bliain	An líon iomlán fostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán na bhfostaithe a thuairiscigh míchumas
2007	238,833	5,879	2.5%
2008	229,000	6,083	2.7%
2009	219,653	6,380	2.9%
2010	210,249	5,748	2.7%
2011	205,068	6,171	3.0%
2012	197,588	6,611	3.3%
2013	192,576	6,464	3.4%
2014	195,278	6,771	3.5%
2015	201,341	7,245	3.6%
2016	213,991	7,457	3.5%

Bliain	An líon iomlán fostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán na bhfostaithe a thuairiscigh míchumas
2017	225,809	7,796	3.5%
2018	231,784	7,584	3.3%
2019	238,174	7,319	3.1%
2020	245,190	7,637	3.1%

2.2 Athruithe i gcomhlachtaí poiblí

Bhí olltoghchán ann in Éirinn sa bhliain 2020. Bhí na hathruithe seo a leanas ar an toradh air:

- Athraíodh ainm roinnt Ranna Rialtais
- Cruthaíodh an Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais, Nuálaíochta, Taighde & Eolaíochta. Thuairiscigh na hInstitiúidí Teicneolaíochta, Leargas, an tÚdarás um Cháilíochtaí Cáilíochta, Solas agus comhlachtaí poiblí eile a thuairiscigh faoin iar Roinn Oideachais agus Scileanna in 2019 faoin Roinn Breisoideachais agus Ardoideachais in 2020¹
- Athchumraíodh roinnt Ranna Rialtais, amhail an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán. Áirítear leis an Roinn Rialtais nuachumraithe sin comhlachtaí poiblí a bhí faoi choimirce na Roinne Cultúir, Oidhreacht & Gaeltachta sa bhliain 2019 agus comhlachtaí poiblí breise amhail Udaras Craolacháin na hÉireann, Fáilte Éireann, Spórt Éireann, Raidió Teilifís Éireann (RTÉ), TG4 agus Turasóireacht Éireann, a thuairiscigh faoi Ranna difriúla Rialtais sa bhliain 2019.
- Aistríodh roinnt comhlachtaí poiblí eile chuig Roinn eile Rialtais sa bhliain 2020 freisin.

Ar mhaithe le soiléire, tugtar mionsonraí i dTábla 5 faoi na hathruithe i Ranna Rialtais sa bhliain 2020 agus tugtar faisnéis ann maidir leis na Ranna Rialtais ar athraíodh a n-ainm agus, nuair is ábhartha, tugtar faisnéis ann maidir leis an líon

¹ Cuireann Ranna Rialtais tuarascálacha bliantúla Chuid 5 faoi bhráid na Roinne Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe ar an líon ball foirne státseirbhíse a fhostaíonn na Ranna Rialtais sin amháin. **Ní ghabhtar sna tuarascálacha sin an líon ball foirne a fhostaítear i gcomhlachtaí poiblí faoi na Ranna Rialtais sin.** Gabhtar na sonraí sin in Aguisín A a ghabhann leis an tuarascáil seo. Sa chomhthéacs sin, chuir an Roinn Oideachais & Scileanna agus an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta tuarascálacha leithleacha faoi bhráid na Roinne Caiteachais Phoiblí sa bhliain 2020.

comhlachtaí poiblí a aistríodh chuig Roinn eile Rialtais. Tagraítear don fhaisnéis sin freisin in Aguisíní A agus B a ghabhann leis an tuarascáil seo.

I dTábla 6, tugtar mionsonraí faoi na comhlachtaí poiblí a aistríodh chuig Roinn eile Rialtais sa bhliain 2020, mar aon le sonraí na gcomhlachtaí poiblí sin, do na blianta 2019 agus 2020. Tagraítear do na hathruithe sin freisin in Aguisín B a ghabhann leis an tuarascáil seo.

Tábla 5 Athruithe i Ranna Rialtais sa bhliain 2020

Ranna Rialtais sa bhliain 2019	Athruithe i Ranna Rialtais sa bhliain 2020
An Roinn Gnó, Fiontar & Nuálaíochta	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Fiontar, Trádála & Fostaíochta .
An Roinn Leanaí & Gnóthaí Óige	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta & Óige . Cuireadh comhlacht poiblí amháin breise leis an Roinn sin. Féach Tábla 6 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.
An Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide & Comhshaoil	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide . Rinneadh trí chomhlacht poiblí a bhí sa Roinn sin roimhe sin sa bhliain 2019 a aistriú chuig Roinn eile sa bhliain 2020. Féach Tábla 6 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.
An Roinn Cultúir, Oidhreacht & Gaeltachta	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Turasóireacht, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán . Rinneadh dhá chomhlacht poiblí a bhí sa Roinn sin roimhe sin sa bhliain 2019 a aistriú chuig Roinn eile sa bhliain 2020. Cuireadh sé chomhlacht poiblí eile leis an Roinn sin. Féach Tábla 6 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.
An Roinn Oideachais & Scileanna	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Oideachais . Rinneadh sé chomhlacht poiblí déag a bhí sa Roinn sin roimhe sin sa bhliain 2019 a aistriú chuig Roinn eile sa bhliain 2020. Féach Tábla 6 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.
An Roinn Gnóthaí Fostaíochta & Coimirce Sóisialaí	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Coimirce Sóisialaí .

Ranna Rialtais sa bhliain 2019	Athruithe i Ranna Rialtais sa bhliain 2020
An Roinn Gnóthaí Eachtracha & Trádála	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Gnóthaí Eachtracha .
An Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht . Cuireadh dhá chomhlacht poiblí bhreise leis an Roinn sin. Féach Tábla 6 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.
An Roinn Dlí & Cirt & Comhionannais	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne sin chuig an Roinn Dlí & Cirt .
An Roinn Iompair, Turasóireachta & Spóirt	Sa bhliain 2020, athraíodh ainm na Roinne Rialtais sin chuig an Roinn Iompair . Rinneadh trí chomhlacht poiblí a bhí sa Roinn sin roimhe sin sa bhliain 2019 a aistriú chuig Roinn eile sa bhliain 2020. Féach Tábla 6 chun tuilleadh mionsonraí a fháil.

Tábla 6 Comhlachtaí poiblí a aistríodh chuig Ranna eile sa bhliain 2020

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athruithe sa bhliain 2020
An tUdarás Náisiúnta Míchumais	35	4 (11.4%)	35	7 (20%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Dlí & Cirt chuig an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta & Óige
Udarás Craolacháin na hÉireann	39	3 (7.7%)	39	4 (10.3%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide chuig an Roinn Turasóireachta,

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athruithe sa bhliain 2020
					Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
Raidió Teilifís Éireann (RTÉ)	1,831	84 (4.6%)	1866	91 (4.9%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
TG4	86	3 (3.5%)	88	4 (4.5%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
Fáilte Éireann	392	8 (2%)	376	7 (1.9%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Iompair chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
Spóirt Éireann	44	2 (4.5%)	51	2 (3.9%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Iompair chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
Turasóireacht Éireann	46	2 (4.3%)	161	0 (0%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athruithe sa bhliain 2020
					comhlacht poiblí sin ón Roinn Iompair chuig an Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
An Chomhairle Oidhreachta	14	0 (0%)	15	0 (0%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta
Uiscebhealaí Éireann	240	8 (3.3%)	245	7 (2.9%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán chuig an Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta
Institiúid Ealaíne, Deartha & Teicneolaíochta Dhún Laoghaire	296	13 (4.4%)	383	17 (4.4%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Luain	619	27 (4.4%)	631	29 (4.6%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais,

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athruithe sa bhliain 2020
					Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach	850	38 (4.5%)	782	27 (3.5%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí	1,615	50 (3.1%)	1,596	49 (3.1%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgan	665	35 (5.3%)	720	36 (5.0%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo	904	28 (3.1%)	989	23 (2.3%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Leitir Ceanainn	378	23 (6.1%)	381	23 (6.0%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athruithe sa bhliain 2020
					Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh	665	30 (4.5%)	699	30 (4.3%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta, Sligeach	605	29 (4.8%)	629	24 (3.8%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta, Trá Lí	411	14 (3.4%)	430	15 (3.5%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Institiúid Teicneolaíochta Phort Láirge	978	31 (3.2%)	936	29 (3.1%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Léargas	51	4 (7.8%)	54	2 (3.7%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athruithe sa bhliain 2020
					ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
An Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha	155	8 (5.2%)	155	10 (6.5%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Dearbhú Cáilíochta & Cáilíochtaí Éireann	76	3 (3.9%)	72	2 (2.8%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Solas- An tUdarás Breisoideachais & Oiliúna	224	18 (8.0%)	217	17 (7.8%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta
Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	3,123	130 (4.2%)	3,079	251 (8.2%)	Sa bhliain 2020, aistríodh an comhlacht poiblí sin ón Roinn Oideachais chuig an Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta

2.3 Anailís de réir an chineáil comhlachta earnála poiblí

Rinneadh sonraí na bliana 2020 a chatagóiriú faoi na cúig chineál chéanna comhlachtaí poiblí a úsáideadh i mblianta roimhe sin:

- Comhlachtaí Tráchtála
- Ranna Rialtais
- Comhlachtaí Rialtais Áitiúil
- Comhlachtaí Neamhthráchtála
- Comhlachtaí Poiblí a bhfuil Státseirbhísigh mar Fhoireann dóibh

Comhlachtaí Tráchtála

Áirítear cuideachtaí iompair agus fuinnimh an Stáit leis an earnáil Comhlachtaí Tráchtála. Sa bhliain 2020, bhí an earnáil seo freagrach as 15.8% d'fhórsa saothair na hearnála poiblí (féach Tábla 7). Tháinig laghdú 663 fhostaí (-1.7%) ar an líon foriomlán fostaíthe idir na blianta 2019 agus 2020, agus é ag titim go 38,646 fhostaí. Tháinig méadú 77 bhfostaí (+4.4%) ar an líon fostaíthe a thuairiscigh míchumas, agus é ag ardú go 1,839 bhfostaí. Mhéadaigh an céatadán d'fhostaithe faoi mhíchumas i gComhlachtaí Tráchtála ó 4.5% sa bhliain 2019 go 4.8% sa bhliain 2020. San iomlán, bhain 84.6% de na comhlachtaí sa chatagóir seo an sprioc amach, ar laghdú é i gcomparáid leis an bhfigiúr 88.5% sa bhliain 2019.

Rianna Rialtais

In 2020, b'ionann fostaíthe na Roinne Rialtais agus 9.5% d'fhostaithe na hearnála poiblí. In 2020, bhí méadú ar líon iomlán na bhfostaithe i Ranna Rialtais ó 22,239 in 2019, go 23,271 in 2020 (4.6%). Idir 2019 agus 2020, tháinig laghdú 29 duine ar líon na bhfostaithe faoi mhíchumas go 1,168 (-2.4%). Tháinig laghdú ar chéatadán na bhfostaithe a thuairiscigh míchumas ó 5.4% in 2019 go 5.0% in 2020. Sháraigh gach Roinn Rialtais an sprioc íosta 3% do 2020 - an naoú bliain as a chéile inar sháraigh na Ranna go léir an sprioc.

Comhlachtaí Rialtas Áitiúil

Áirítear comhairlí cathrach agus contae agus comhlachtaí eile údaráis áitiúil leis an earnáil Rialtais Áitiúil. Sa bhliain 2020, bhí an earnáil seo freagrach as 13.4% d'fhórsa saothair na hearnála poiblí. Tháinig laghdú 27 bhfostaí (-0.1%) ar an líon foriomlán fostaíthe idir na blianta 2019 agus 2020, agus é ag titim go 32,974 fhostaí sa bhliain 2020. Tháinig laghdú 186 dhuine (-12.3%) ar an líon fostaíthe a thuairiscigh míchumas, agus é ag titim ó 1,511 fhostaí go 1,325 fhostaí sa bhliain 2020. Laghdaigh an céatadán d'fhostaithe faoi mhíchumas ar fud na catagóire Rialtais Áitiúil ina hiomláine ó 4.6% sa bhliain 2019 go 4.0% sa bhliain 2020. San iomlán, bhain 91.4% de na comhlachtaí sa chatagóir seo an sprioc amach, faoi mar

a tharla sa bhliain 2019. Bhí na húdaráis áitiúla uile, seachas Comhairle Cathrach agus Contae Luimnigh, i measc an 32 chomhlacht poiblí as na 35 cinn sa chatagóir seo a bhain an sprioc amach. Comhlachtaí an-bheag a raibh níos lú ná 25 bhall foirne acu is ea an dá thionól réigiúnacha eile (5.7%) nár bhain an sprioc amach.

Comhlachtaí Poiblí a bhfuil Státseirbhísigh mar Fhoireann dóibh

Áirítear leis an earnáil seo comhlachtaí a bhfuil a bhfostaithe aicmithe mar státseirbhísigh, amhail na Coimisinéirí Ioncaim, an Phríomh-Oifig Staidrimh, Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine agus Comhionannas agus an Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta. Sa bhliain 2020, bhí gníomhaireachtaí den sórt sin freagrach as 6.8% d'fhórsa saothair na hearnála poiblí. Tháinig méadú 318 bhfostaí (+1.9%) ar an líon fostaithe san earnáil seo idir na blianta 2019 agus 2020, agus é ag ardú go 16,740 fostaí. Tháinig méadú 22 fhostaí (+2.9%) ar an líon fostaithe faoi mhíchumas, agus é ag ardú go 779 bhfostaí. Bhí méadú beag ann sa chéatadán d'fhostaithe faoi mhíchumas, agus é ag ardú ó 4.6% sa bhliain 2019 go 4.7% sa bhliain 2020. San iomlán, bhain 82.5% de na comhlachtaí san earnáil seo an sprioc amach, ar méadú é i gcomparáid le 78.6% sa bhliain 2019.

Sa bhliain 2019, thuairiscigh Bord Ceaintín na bhFórsaí Cosanta agus an Oifig um Chosaint Idirnáisiúnta faoin gcatagóir seo. Sa bhliain 2020, cónascadh Bord Ceaintín na bhFórsaí Cosanta isteach sa Roinn Cosanta agus ní dhearna sé tuairisceán leithleach Chuid 5 don bhliain 2020. Sa bhliain 2020, cónascadh an Oifig um Chosaint Idirnáisiúnta isteach i Seachadadh Seirbhíse Inimirce mar chuid de phróiseas bunathraithe na Roinne Dlí & Cirt. Ní dhearna na comhlachtaí poiblí sin tuairisceáin leithleacha Chuid 5 ar bith sa bhliain 2020 agus níor thuairiscigh siad faoin gcatagóir seo. Dá bhrí sin, cailleadh dhá chomhlacht poiblí ón gcatagóir sin sa bhliain 2020.

Comhlachtaí Neamhthráchtála

Is gnách gurb é seo an earnáil is mó sa tseirbhís poiblí toisc go gcuimsíonn sí FSS, atá ar an bhfostóir is mó san earnáil poiblí. Sa bhliain 2020, bhí an earnáil seo freagrach as beagán níos mó ná leath fhórsa saothair na hearnála poiblí (54.5%). Tháinig méadú 6,356 fhostaí (+5.0%) ar an líon fostaithe san earnáil seo idir na blianta 2019 agus 2020, agus é ag ardú go 133,559 bhfostaí. Tháinig méadú 434 fhostaí (+20.7%) ar an líon fostaithe faoi mhíchumas, agus é ag ardú go 2,526 fhostaí. Bhí méadú beag ann sa chéatadán d'fhostaithe faoi mhíchumas, agus é ag ardú ó 1.6% sa bhliain 2019 go 1.9% sa bhliain 2020. San iomlán, bhain 80.0% de Chomhlachtaí Neamhthráchtála an sprioc amach, ar laghdú é i gcomparáid le 84.2% sa bhliain 2019.

Tábla 7. Sonraí de réir chineál an chomhlachta poiblí, 2019 agus 2020

An cineál comhlachta earnála poiblí	Iomlán na bhfostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán an fhórsa saothair ar tuairiscíodh air faoi Chuid 5	An % de chomhlachtaí a bhain an sprioc amach	An líon comhlachtaí poiblí
Comhlacht Tráchtála 2020	38,646	1,839	4.8%	15.8%	84.6%	26
Comhlacht Tráchtála 2019	39,309	1,762	4.5%	16.5%	88.5%	26
Athrú 2019/2020	-663	77	0.3%	-0.7%	-3.9%	0
Roinn Rialtais 2020	23,271	1,168	5.0%	9.5%	100.0%	19
Roinn Rialtais 2019	22,239	1,197	5.4%	9.3%	100.0%	18
Athrú 2019/2020	1,032	-29	-0.4%	0.2%	0%	1
Rialtas Áitiúil 2020	32,974	1,325	4.0%	13.4%	91.4%	35
Rialtas Áitiúil 2019	33,001	1,511	4.6%	13.9%	91.4%	35
Athrú 2019/2020	-27	-186	-0.6%	-0.5	0%	0
Comhlacht Neamh-thráchtála 2020	133,559	2,526	1.9%	54.5%	80.0%	95
Comhlacht Neamh-thráchtála 2019	127,203	2,092	1.6%	53.4%	84.2%	95
Athrú 2019/2020	6,356	434	0.3%	1.1%	-4.2%	0
Comhlachtaí Poiblí a bhfuil Státseirbhísigh mar Fhoireann dóibh 2020²	16,740	779	4.7%	6.8%	82.5%	40

²Sa bhliain 2019, thuairiscigh Bord Ceaintín na bhFórsaí Cosanta agus an Oifig um Chosaint Idirnáisiúnta faoin gcatagóir sin. Sa bhliain 2020, cónascadh Bord Ceaintín na bhFórsaí Cosanta isteach sa Roinn Cosanta agus ní dhearna sé tuairisceán leithleach Chuid 5 don bhliain 2020. Sa bhliain 2020, cónascadh an

An cineál comhlachta earnála poiblí	Iomlán na bhfostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán an fhórsa saothair ar tuairiscíodh air faoi Chuid 5	An % de chomhlachtaí a bhain an sprioc amach	An líon comhlachtaí poiblí
Comhlachtaí Poiblí a bhfuil Státseirbhísigh mar Fhoireann dóibh 2019	16,422	757	4.6%	6.9%	78.6%	42
Athrú 2019/2020	318	22	0.1%	-0.1%	3.9%	-2
Iomláin 2020	245,190	7,637	3.1%	100.0%	84.7%	215
Iomláin 2019	238,174	7,319	3.1%	100.0%	86.1%	216
Athrú 2019/2020	7,016	318	0%	0%	-1.4%	-1

Comparáid le figiúirí na bliana 2020 trí shonraí FSS a áireamh agus gan sonraí FSS a áireamh

Léirítear i dTábla 8 an difríocht sa líon fostaithe, agus sa chéatadán d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas agus sa chéatadán de chomhlachtaí poiblí a bhain an íos-sprioc 3% amach sa chatagóir seo, tar éis sonraí FSS a bhaint ón gcatagóir.

Dá gcuirfí sonraí FSS don bhliain 2020 as an áireamh ón gcatagóir seo, mhéadófaí ó 1.9% go 4.9% (+3.0%) an céatadán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas. Tháinig méadú beag ar an gcéatadán de chomhlachtaí poiblí a bhain an sprioc amach, ó 80.0% go 80.9% (+0.9%).

Oifig um Chosaint Idirnáisiúnta isteach i Seachadadh Seirbhíse Inimirce mar chuid de phróiseas bunathraithe na Roinne Dlí & Cirt. Ní dhearna na comhlachtaí poiblí sin tuairisceáin leithleacha Chuid 5 ar bith sa bhliain 2020 agus níor thuairiscigh siad faoin gcatagóir seo. Dá bhrí sin, cailleadh dhá chomhlacht phoiblí ón gcatagóir sin sa bhliain 2020.

Tábla 8. Figiúirí na bliana 2020 do Chomhlachtaí Neamhthráchtála trí shonraí FSS a áireamh agus gan sonraí FSS a áireamh

An cineál comhlachta earnála poiblí	An líon iomlán fostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán an fhórsa saothair ar tuairiscíodh air faoi Chuid 5	An % de chomhlachtaí a bhain an sprioc amach	An líon comhlachtaí poiblí
Comhlacht Neamhthráchtála 2020 (gan sonraí FSS a áireamh)	40,947	2,012	4.9%	26.8%	80.9%	94
Comhlacht Neamhthráchtála 2020 (sonraí FSS a áireamh)	133,559	2,526	1.9%	54.5%	80.0%	95

2.4 Anailís de réir mhéid an chomhlachta earnála poiblí

Comhlachtaí poiblí a bhfuil níos lú ná 100 ball foirne acu

Sa bhliain 2020, b'ann do 69 gcomhlacht san earnáil phoiblí a raibh níos lú ná 100 fostaí acu, a d'fhostaigh 1.2% d'iomlán an fhórsa saothair (féach Tábla 9).

D'fhostaigh an chatagóir méide seo 2,826 dhuine, ar thuairiscigh 5.6% díobh (159 nduine) míchumas. D'iomlán na ndaoine san fhórsa saothair a thuairiscigh míchumas, fostaíodh 2.1% i gcomhlachtaí poiblí den mhéid sin.

Áirítear leis an gcatagóir seo comhlachtaí poiblí atá an-bheag ó thaobh méide de agus a fhostaíonn idir seachtar agus fiche duine (19 gcinn de na 69 n-eagraíocht). De na comhlachtaí sin a bhfuil 20 fostaí nó níos lú acu, thuairiscigh 16 cinn nach raibh aon fhostaithe faoi mhíchumas acu sa bhliain 2020.

Admhaíonn NDA gurb amhlaidh, i gcás gur comhlacht an-bheag a bhfuil níos lú ná 20 ball foirne aige é comhlacht poiblí, go ndéanann méid an chomhlachta difear dá chumas an íos-sprioc 3% a chomhlíonadh. Tá imeacht ball foirne amháin faoi mhíchumas trí scor, trí shos gairme nó trí scéim iomarcaíochta deonaí ar cheann de na príomhthosca a theip ar chomhlachtaí poiblí beaga an íos-sprioc 3% a bhaint amach. I gcás comhlachtaí den mhéid sin, is ionann ball foirne amháin sa bhreis a chailleadh (nó a fhostú) agus an difríocht idir an íos-sprioc comhlíonta 3% a chomhlíonadh agus gan í a chomhlíonadh.

I gcomhlachtaí poiblí den mhéid bheag sin, tá seans ann freisin nach mbeidh baill foirne faoi mhíchumas ar a gcompond le linn dóibh a stádas míchumais a roinnt

agus is féidir leis sin difear a dhéanamh freisin do chumas na gcomhlachtaí poiblí sin an dóigh a gcomhlíonann siad na hoibleagáidí atá orthu faoi Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005 a thuairisciú go cruinn.

Comhlachtaí poiblí a bhfuil idir 100 ball foirne agus 999 mball foirne acu

Bhí ag an gcatagóir méide seo an líon ab airde comhlachtaí poiblí (106 cinn), a d'fhostaigh 16.7% d'iomlán an fhórsa saothair sa bhliain 2020. Fostaíodh 40,900 duine san iomlán sa chatagóir seo, ar thuairiscigh 4.7% díobh (1,930 duine) míchumas. D'iomlán na ndaoine san fhórsa saothair a thuairiscigh míchumas, fostaíodh 25.3% i gcomhlachtaí poiblí den mhéid sin.

Comhlachtaí poiblí a bhfuil idir 1000 ball foirne agus 4999 mball foirne acu

Sa bhliain 2020, b'ann do 33 chomhlacht phoiblí a raibh idir 1,000 fostaí agus 4,999 bhfostaí acu, a d'fhostaigh 27.9% d'iomlán an fhórsa saothair. D'fhostaigh an cohórt seo 68,347 bhfostaí, ar thuairiscigh 4.7% díobh (3,199 bhfostaí) míchumas. D'iomlán na ndaoine san fhórsa saothair a thuairiscigh míchumas, fostaíodh 41.9% i gcomhlachtaí poiblí den mhéid sin.

Comhlachtaí poiblí a bhfuil breis agus 5,000 ball foirne acu

Sa bhliain 2020, bhí ag an gcatagóir méide seo an líon ba lú comhlachtaí poiblí (7 gcinn) agus d'fhostaigh sí 54.3% d'iomlán an fhórsa saothair. D'fhostaigh sí 133,117 bhfostaí, ar thuairiscigh 1.8% díobh (2,349 bhfostaí) míchumas. D'iomlán na ndaoine san fhórsa saothair a thuairiscigh míchumas, fostaíodh 30.8% sna comhlachtaí poiblí móra sin.

Is iad seo na comhlachtaí poiblí sa chatagóir seo agus an céatadán tuairiscithe d'fhostaithe faoi mhíchumas a bhí acu don bhliain 2020:

- An Post 4.6% (4.7% sa bhliain 2019)
- An Roinn Coimirce Sóisialaí 5.7% (7.0% sa bhliain 2019)
- Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath 4.6% (4.8% sa bhliain 2019)
- Bord Soláthair an Leictreachais (BSL) 4.0% (4.1% sa bhliain 2019)
- FSS 0.6% (0.5% sa bhliain 2019)
- Na Coimisinéirí Ioncaim 4.1% (4.7% sa bhliain 2019)
- Tusla – An Ghníomhaireacht um Leanaí & an Teaghlach 3.9% sa bhliain 2020 (Bhí níos lú ná 5,000 fostaí ag an gcomhlacht seo sa bhliain 2019)

Thuairiscigh cúig cinn de na heagraíochtaí sa chatagóir seo laghdú sa sprioc chéatadánach a baineadh amach (an Roinn Coimirce Sóisialaí, Comhairle Cathrach

Bhaile Átha Cliath, Bord Soláthair an Leictreachais, An Post, na Coimisinéirí Ioncaim). Thuairiscigh FSS méadú 0.1% sa líon fostaithe a thuairiscigh míchumas. Cuireadh Tusla – An Ghníomhaireacht um Leanaí agus an Teaghlach leis an gcatagóir seo sa bhliain 2020.

Tábla 9. Sonraí de réir mhéid an chomhlachta poiblí 2019

An líon fostaithe	An líon comhlachtaí poiblí	An líon iomlán fostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán fhórsa saothair na hearnála poiblí	An % iomlán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas san fhórsa saothair de réir mhéid an chomhlachta poiblí
1-99	69	2,826	159	5.6%	1.2%	2.1%
100-999	106	40,900	1,930	4.7%	16.7%	25.3%
1,000-4,999	33	68,347	3,199	4.7%	27.9%	41.9%
5,000 +	7	133,117	2,349	1.8%	54.3%	30.8%
Iomlán 2020	215	245,190	7,637	3.1%	100%	100%

Comparáid le figiúirí na bliana 2020 trí shonraí FSS a áireamh agus gan sonraí FSS a áireamh

Léirítear i dTábla 10 an difríocht sa líon fostaithe, agus sa chéatadán d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas agus sa chéatadán de chomhlachtaí poiblí a bhain an íos-sprioc 3% amach sa chatagóir seo, tar éis sonraí FSS a bhaint. Dá gcuirfí sonraí FSS don bhliain 2020 as an áireamh, mhéadófaí ó 1.8% go 4.5% (+2.7%) an céatadán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas.

Tábla 10. Figiúirí na bliana 2020 do chomhlachtaí poiblí a bhfuil breis agus 5,000 ball foirne acu trí shonraí FSS a áireamh agus gan sonraí FSS a áireamh

An líon fostaithe	An líon comhlachtaí poiblí	Iomlán na bhfostaithe	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas	An % d'iomlán fhórsa saothair na hearnála poiblí	An % iomlán d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas san fhórsa saothair de réir mhéid an chomhlachta poiblí
5,000 + (gan sonraí FSS a áireamh)	6	40,505	1,835	4.5%	26.5%	25.8%
5,000 + (sonraí FSS a áireamh)	7	133,117	2,349	1.8%	54.3%	30.8%

Achoimre

Sháraigh trí cinn de na ceithre chatagóir méide comhlachtaí poiblí an íos-sprioc 3%.

3. Monatóireacht agus Comhlíonadh

3.1 Comhlíonadh an Achta - 2017 agus 2018

Sa bhliain 2020, sheol NDA iarrataí alt 49 chuig na comhlachtaí poiblí seo a leanas a raibh níos mó ná 50 ball foirne agus nár thaispeáin gur bhain siad an íos-sprioc comhlíonta 3% amach do na blianta 2017 agus 2018:

- Bord Iascaigh Mhara
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- Gailearaí Náisiúnta na hÉireann
- An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta

Rinne NDA athbhreithniú ar na freagraí mionsonraithe a fuarthas ó na comhlachtaí poiblí sin, agus aird chuig á tabhairt aige ar an dua a chuir na comhlachtaí sin isteach chun comhlíonadh a fheabhsú. D'iarr an tNDA soiléiriú, nuair ba gha, ar fhaisnéis a sholáthair na comhlachtaí poiblí sin.

Rinne an tÚdarás athbhreithniú ar na freagraí a fuarthas ó na comhlachtaí poiblí agus thug sé dá aire gur thaispeáin Bord Iascaigh Mhara, Gailearaí Náisiúnta na hÉireann agus an Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta go raibh bearta réamhghníomhacha i bhfeidhm acu sna blianta 2017 agus 2018 chun cruthú a dhéanamh ar thimpeallacht chuimsitheach oibre ina ndéanfaí earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh agus ina dtacófaí le fostaithe a a stádas míchumais a roinnt.

Chinn an tÚdarás nach raibh údar ann, dá bhrí sin, lena chinneadh go raibh na comhlachtaí poiblí sin neamhchomhlíontach. Chuir an tÚdarás cinneadh uaidh in iúl do na comhlachtaí poiblí sin agus thug sé treoir ábhartha dóibh chun cabhrú leo feabhas a chur ar a bhfeidhmíocht faoi Chuid 5 den Acht um Míchumas 2005.

Bhí áthas ar NDA a thabhairt faoi deara gurbh amhlaidh sa bhliain 2019, mar thoradh ar an treoir agus an tacaíocht a thugamar dóibh, gur sháraigh na comhlachtaí poiblí sin an íos-sprioc 3% agus gur lean na comhlachtaí poiblí sin ar aghaidh sa bhliain 2020 ag díriú ar fheabhas a chur ar a bhfeidhmíocht faoi Chuid 5, mar atá mionsonraithe i dTábla II thíos. Cé gur thuairiscigh Bord Iascaigh Mhara laghdú sa líon iomlán fostaithe a bhí aige sa bhliain 2020, tugann NDA dá aire nár thuairiscigh Bord Iascaigh Mhara laghdú sa líon fostaithe a thuairiscigh míchumas.

Tábla 11 Comhlachtaí poiblí a bhain comhlíonadh amach sna blianta 2019 agus 2020

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe, agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020	Athrú sa líon fostaithe agus an % d'fhostaithe, a thuairiscigh míchumas 2020
Bord Iascaigh Mhara	134	7 (5.2%)	130	7 (5.4%)	0 (+0.2%)
Gailearaí Náisiúnta na hÉireann	194	6 (3.1%)	187	12 (6.4%)	+6 (3.3%)
An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta	76	3 (3.9%)	80	6 (7.5%)	+3 (3.6%)

Rinne NDA athbhreithniú ar an bhfreagra ó FSS do na blianta 2017 agus 2018. Thug NDA dá aire go raibh bearta i bhfeidhm ag FSS sna blianta 2017 agus 2018 chun timpeallacht chuimsitheach oibre a chruthú, ar timpeallacht í ina measann fostaithe go bhfaigheann siad tacaíocht le linn dóibh a stádas míchumais a roinnt agus go bhfuil siad ar a gcompond le linn dóibh déanamh amhlaidh. Tá na bearta sin ina ngné thábhachtach den athrú cultúrtha a theastaíonn in FSS a éascú, ar athrú é a chabhróidh leis feabhas a chur ar a fheidhmíocht faoi Chuid 5.

Thug an tÚdarás dá aire, áfach, gurbh amhlaidh sna blianta 2017 agus 2018 gur bheag fianaise a thug FSS á léiriú go raibh sé ag forbairt bearta cuí bailithe sonraí lena dtaispeánfaí na gníomhartha a bhí i bhfeidhm aige chun timpeallacht chothrom chuimsitheach éagsúil oibre a chruthú ina ndéantar earcú agus coinneáil daoine faoi mhíchumas a chur chun cinn agus a chur ar aghaidh. Ba bheag fianaise a thug FSS freisin go raibh bearta réamhghníomhacha i bhfeidhm aige chun earcú daoine faoi mhíchumas a mhéadú. Ar bhonn an fhreagra a fuarthas, chinn an tÚdarás go raibh údar ann le cinneadh deiridh maidir le neamhchomhlíonadh Chuid 5 a eisiúint chuig FSS do na blianta 2017 agus 2018.

Thug NDA fógra don Aire Sláinte agus do FSS faoin gcinneadh sin maidir le neamhchomhlíonadh. Mar atá luaite cheana féin, tá NDA ag déanamh idirchaidreamh ó mhí an Mheithimh 2020 i leith le foireann ainmnithe in FSS chun cabhrú leis an gcomhlacht poiblí sin feabhas a chur ar a fheidhmíocht faoi Chuid 5. Táthar ag súil go gcuirfidh an comhlacht poiblí sin feabhas ar a fheidhmíocht sa todhchaí.

3.2 Comhlíonadh an Achta - 2018 agus 2019

Sa bhliain 2021, sheol NDA iarrataí alt 49 chuig dhá chomhlacht phoiblí nár bhain an íos-sprioc 3% amach sna blianta 2018 agus 2019:

- Coillte
- An tÚdarás Sláinte agus Sábháilteachta

Tá NDA ag déanamh athbhreithniú ar na freagraí ó na comhlachtaí poiblí sin chun a chinneadh cé acu atá nó nach bhfuil údar ann le cinntí maidir le neamhchomhlíonadh a eisiúint chucu don tréimhse dhá bhliain sin.

Tá áthas ar NDA a thabhairt dá aire gur thuairiscigh an tÚdarás Sláinte & Sábháilteachta go raibh míchumas ar 13 fhostaí (6.8%) as an 190 fostaí a bhí aige sa bhliain 2020.

Níor bhain FSS an íos-sprioc 3% amach do na blianta 2018 agus 2019. Sheol NDA iarraidh alt 49 chuig FSS do na blianta 2018 agus 2019.

3.3 Comhlíonadh an Achta - 2019 agus 2020

Tugann NDA dá aire nár bhain ceithre chomhlacht phoiblí a raibh níos mó ná 50 ball foirne acu an íos-sprioc 3% amach do na blianta 2019 agus 2020:

- Coillte
- Ospidéal Déidliachta Bhaile Átha Cliath
- Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte (FSS)
- Fáilte Éireann

Bainfidh NDA leas as na cumhachtaí reachtúla atá aige faoi alt 49 den Acht chun tuilleadh faisnéise a iarraidh ó Choillte, ó Ospidéal Déidliachta Bhaile Átha Cliath, ó Fáilte Éireann agus ó FSS chun breithniú a dhéanamh ar na gníomhartha a rinne na comhlachtaí sin le linn na tréimhse dhá bhliain sin.

3.4 Freagracht as sonraí cruinne a sholáthar

Oibríonn NDA go dlúth le Coistí Faireacháin agus le comhlachtaí poiblí agus soláthraíonn sé treoir dóibh chun cabhrú leo feabhas a chur ar cháilíocht agus cruinneas na sonraí a thugann siad i dtuarascálacha Chuid 5.

Tugann NDA faoi dhianphróiseas seiceála chun cruinneas na sonraí a fhaigheann sé a fhíorú. Is ar na Coistí Faireacháin agus na comhlachtaí poiblí go fóill atá an fhreagracht as aon earráidí nó aon easnamh sonraí atá ann sa tuarascáil seo.

3.5 Coistí Faireacháin

Leanann na Coistí Faireacháin orthu ag obair leis NDA chun a chinntiú go scaiptear ar chomhlachtaí poiblí an treoir uainn maidir le timpeallacht chuimsitheach oibre a chruthú agus chun tacú le comhlachtaí poiblí tuilleadh daoine faoi mhíchumas a earcú de réir a chéile.

3.6 Earráidí – athruithe i sonraí

Ní raibh aon earráidí ann sna sonraí a foilsíodh go dtí seo.

Aguisín A – Ranna Rialtais

Roinn	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Roinn Talmhaíochta, Bia & Mara	3,430	138	4.0	3,749	137	3.7
An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta & Óige (comparáid leis an iar Roinn Leanaí & Gnóthaí Óige in 2019. Féach Tábla 5 i Roinn 2.2. den tuarascáil le haghaidh tuilleadh faisnéise)	287	15	5.2	375	20	5.3
An Roinn Cosanta	371	16	4.3	374	16	4.3
An Roinn Cosanta - Fostaithe is Sibhialtaigh	451	28	6.2	455	28	6.2
An Roinn Oideachais (comparáid leis an iar Roinn Oideachais & Scileanna sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Roinn 2.2. den tuarascáil le haghaidh tuilleadh eolais)	1,521	58	3.8	1,367	49	3.6
An Roinn Fiontar, Trádála & Fostaíochta (comparáid leis an iar Roinn Gnó, Fiontar & Nuálaíochta sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Roinn 2.2. den tuarascáil le haghaidh tuilleadh faisnéise)	927	47	5.1	923	43	4.7

Roinn	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Roinn Airgeadais	311	16	5.1	320	14	4.4
An Roinn Gnóthaí Eachtracha (comparáid leis an iar Roinn Gnóthaí Eachtracha & Trádála sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i gCuid 2.2. den tuarascáil le haghaidh tuilleadh faisnéise)	2,292	110	4.8%	2,455	129	5.3
An Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíocht & Eolaíochta (Bunaíodh an Roinn nua seo sa bhliain 2020 agus ní dhearna sí tuairisceán faoin Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe sa bhliain 2019)	0	0	0	136	5	3.7
An Roinn Sláinte	499	37	7.4%	614	44	7.2%
An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht (comparáid leis an iar Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i gCuid 2.2. den tuarascáil le haghaidh tuilleadh faisnéise)	839	48	5.7%	1,255	77	6.1%
An Roinn Dlí & Cirt (comparáid leis an iar Roinn Dlí & Cirt & Comhionannais sa bhliain 2019. Féach	2,153	120	5.6%	2,350	120	5.1%

Roinn	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil)						
An Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe	443	17	3.8%	460	14	3.0%
An Roinn Forbartha Tuaithe & Pobail	153	10	6.5%	160	13	8.1%
An Roinn Coimirce Sóisialaí (comparáid leis an iar Roinn Gnóthaí Fostaíochta & Coimirce Sóisialaí sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil)	6,642	462	7.0%	6,715	386	5.7%
An Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide (comparáid leis an iar-Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide & Comhshaoil sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil chun tuilleadh faisnéise a fháil)	399	15	3.8	411	14	3.4%
Roinn an Taoisigh	231	10	4.3	240	8	3.3%
An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán (comparáid leis an iar Roinn Cultúir, Oidhreacht & Gaeltachta & leis an iar Roinn Iompair, Turasóireachta & Spóirt sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i	682	26	3.8	355	34	9.6%

Roinn	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Rannán 2.2 den tuarascáil chun na hathruithe maidir leis an Roinn sin sa bhliain 2020 a fheiceáil)						
An Roinn Iompair (comparáid leis an iar Roinn Iompair, Turasóireachta & Spóirt sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil chun tuilleadh faisnéise a fháil)	608	24	3.9	557	17	3.1%
Mór Iomlán	22,239	1,197	5.4	23,271	1,168	5.0

Aguisín B – Comhlachtaí poiblí

An Roinn Talmhaíochta, Bia & Mara

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Bord Bia	140	6	4.3	154	6	3.9
Bord Iascaigh Mhara	134	7	5.2	130	7	5.4
Coillte	452	11	2.4	447	7	1.6
Rásaíocht Capall Éireann	202	8	4.0	222	13	5.9
Graí Náisiúnta na hÉireann	52	4	7.7	52	4	7.7
Foras na Mara	230	12	5.2	234	12	5.1
An Ghníomhaireacht Náisiúnta Bainne	5	0	0.0	5	0	0
Rásaíocht Con Éireann (ar tugadh Bord na gCon air sa bhliain 2019)	690	56	8.1	162	19	11.7
An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara	137	6	4.4	148	6	4.1
Teagasc	1,347	60	4.5	1,383	53	3.8
Comhairle Tréidlianna na hÉireann	9	0	0.0	9	0	0.0
Mór Iomlán	3,398	170	5.0	2,946	127	4.3

An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta & Óige
(comparáid leis an iar Roinn Leanaí & Gnóthaí Óige sa bhliain 2019)

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Údarás Uchtála na hÉireann	29	2	6.9	26	2	7.7
An Ghníomhaireacht um Leanaí & an Teaghlach (TUSLA)	4,534	175	3.9	5,258	206	3.9
An tÚdarás Náisiúnta Míchumais (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	35	7	20.0
Campas Coinneála Leanaí Bhaile an Oibricigh	258	8	3.1	273	8	2.9
Mór Iomlán	4,821	185	3.8	5,592	223	4.0

**An Roinn Fiontar, Trádála & Fostaíochta (comparáid leis an iar Roinn
Gnó, Fiontar & Nuálaíochta sa bhliain 2019)**

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Coimisiún um Iomaíocht & Cosaint Tomhaltóirí	108	8	7.4	120	8	6.7
Fiontraíocht Éireann	665	27	4.1	672	21	3.1
An tÚdarás Sláinte & Sábháilteachta	181	4	2.2	190	13	6.8
GFT Éireann	359	17	4.7	359	21	5.8
Idir-Thrádáil Éireann	52	2	3.8	57	3	5.3
An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann	159	5	3.1	164	7	4.3
An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta	76	3	3.9	80	6	7.5
Fondúireacht Eolaíochta Éireann	84	3	3.6	89	3	3.4
Mór Iomlán	1,684	69	4.1	1,731	82	4.7

An Roinn Airgeadais

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Gníomhaireacht Bainistíochta an Chisteáin Náisiúnta	786	32	4.1	794	34	4.3
Mór Iomlán	786	32	4.1	794	34	4.3

An Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta (comparáid leis an iar Roinn Oideachais & Scileanna sa bhliain 2019)

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Institiúid Ealaíne, Deartha & Teicneolaíochta Dhún Laoghaire	296	13	4.4	383	17	4.4
Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Luain	619	27	4.4	631	29	4.6
Institiúid Teicneolaíochta Cheatharlach	850	38	4.5	782	27	3.5
Institiúid Teicneolaíochta Chorcaí	1,615	50	3.1	1,596	49	3.1
Institiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgan	665	35	5.3	720	36	5.0
Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo	904	28	3.1	989	23	2.3
Institiúid Teicneolaíochta Leitir Ceanainn	378	23	6.1	381	23	6.0
Institiúid Teicneolaíochta Luimnigh	665	30	4.5	699	30	4.3
Institiúid Teicneolaíochta, Sligeach	605	29	4.8	629	24	3.8
Institiúid Teicneolaíochta, Trá Lí	411	14	3.4	430	15	3.5

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Institiúid Teicneolaíochta Phort Láirge	978	31	3.2	936	29	3.1
Léargas	51	4	7.8	54	2	3.7
An Coláiste Náisiúnta Ealaíne is Deartha	155	8	5.2	155	10	6.5
Dearbhú Cáilíochta & Cáilíochtaí Éireann	76	3	3.9	72	2	2.8
Solas- An tUdarás Breisoideachais & Oiliúna	224	18	8.0	217	17	7.8
Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	3,123	130	4.2	3,079	251	8.2
Mór Iomlán	11,615	481	4.1	11,753	584	5.0

An Roinn Sláinte

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Ospidéal Beaumont	4,214	189	4.5	4,388	196	4.5
An Chomhairle Fiaclóireachta	7	0	0.0	7	0	0.0
Ospidéal Déidliachta Bhaile Átha Cliath	209	6	2.9	209	6	2.9
Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann	94	3	3.2	93	4	4.3
An tÚdarás um Fhaisnéis & Cáilíocht Sláinte	259	11	4.2	271	15	5.5
An tÚdarás Árachas Sláinte	11	1	9.1	10	0	0.0
An t Údarás Rialála Táirgí Sláinte	340	18	5.3	345	15	4.3
An Bord Taighde Sláinte	69	3	4.3	53	3	5.7
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	88,215	464	0.5	92,612	514	0.6
An Institiúid um Shláinte Phoiblí	19	2	10.5	21	2	9.5
Seirbhís Fuilaistriúcháin na hÉireann	576	23	4.0	585	18	3.1
Ospidéal Pháirc Bhaile na Lobhar	249	18	7.2	244	15	6.1
Comhairle na nDochtúirí Leighis	85	4	4.7	82	4	4.9
An Coimisiún Meabhair-Shláinte	68	4	5.9	73	4	5.5

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Clárlann Náisiúnta Ailse na hÉireann	50	2	4.0	44	3	6.8
An Ciste Náisiúnta um Cheannach Cóireála	57	3	5.3	56	4	7.1
Bord Altranais & Cnáimhseachais na hÉireann	45	2	4.4	45	2	4.4
Cumann Cógaiseoirí na hÉireann	41	3	7.3	46	3	6.5
An Chomhairle um Chúram Éigeandála Réamhospidéal	21	1	4.8	21	1	4.8
Safefood	32	1	3.1	31	2	6.5
Ospidéal San Séamas	4,327	163	3.8	4,734	366	7.7
Ospidéal Ollscoile Thamhlachta	2,996	103	3.4	3,104	125	4.0
Vhi um Chúram Sláinte (ar tugadh an Bord Árachais Sláinte Shaorálaigh air sa bhliain 2019)	1,334	72	5.4	1,555	76	4.9
Mór Iomlán	103,318	1,096	1.1	108,629	1,378	1.3

**An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht (comparáid leis an
iar Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil sa bhliain 2019)**

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Bord Pleanála	181	17	9.4	192	15	7.8
Comhairle Contae Cheatharlach	370	13	3.5	326	14	4.3
Comhairle Contae an Chabháin	413	22	5.3	417	21	5.0
Comhairle Contae an Chláir	854	33	3.9	863	33	3.8
Comhairle Cathrach Chorcaí	1,552	65	4.2	1,560	49	3.1
Comhairle Contae Chorcaí	2,649	83	3.1	2,632	82	3.1
Comhairle Contae Dhún na nGall	1,173	41	3.5	1,185	42	3.5
Comhairle Cathrach Bhaile Átha Cliath	5,961	285	4.8	5,933	274	4.6
Comhairle Contae Dhún Laoghaire-Ráth an Dúin	1,120	41	3.7	1,111	43	3.9
Tionól Réigiúnach an Oirthir & Lár Tíre	17	0	0.0	19	0	0.0
Ervia/Líonraí Gáis Éireann	1,141	37	3.2	1,124	40	3.6
Comhairle Contae Fhine Gall	1,522	56	3.7	1,526	47	3.1
Comhairle Cathrach na Gaillimhe	523	48	9.2	536	18	3.4
Comhairle Contae na Gaillimhe	813	27	3.3	825	25	3.0

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Chomhairle Oidhreachta (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	15	0	0.0
An Ghníomhaireacht um Thithíocht & Pobail Inbhuanaithe	88	7	8.0	115	8	7.0
An Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe	14	0	0.0	15	0	0.0
Uisce Éireann	773	26	3.4	754	58	7.7
Comhairle Contae Chiarraí	1,465	85	5.8	1,468	73	5.0
Comhairle Contae Chill Dara	1,064	61	5.7	1,073	37	3.4
Comhairle Contae Chill Chainnigh	621	25	4.0	601	22	3.7
An Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún	11	0	0.0	39	0	0.0
Comhairle Contae Laoise	461	23	5.0	471	26	5.5
Comhairle Contae Liatroma	351	13	3.7	361	14	3.9
Comhairle Cathrach & Contae Luimnigh	1,335	55	4.1	1,407	33	2.3
An Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil	92	5	5.4	111	9	8.1

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Comhairle Contae an Longfoirt	395	22	5.6	394	21	5.3
Comhairle Contae Lú	743	25	3.4	772	26	3.4
Comhairle Contae Mhaigh Eo	1,256	75	6.0	1,267	39	3.1
Comhairle Contae na Mí	770	37	4.8	778	31	4.0
Comhairle Contae Mhuineacháin	480	34	7.1	470	34	7.2
Tionól Réigiúnach an Tuaiscirt & an Iarthair	18	0	0.0	18	0	0.0
Comhairle Contae Uíbh Fhailí	432	24	5.6	434	27	6.2
Suirbhéireacht Ordanáis Éireann (OSI)	226	8	3.5	225	10	4.4
An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe	84	2	2.4	90	3	3.3
Comhairle Contae Ros Comáin	422	25	5.9	410	21	5.1
Comhairle Contae Shligigh	465	17	3.7	460	21	4.6
Comhairle Contae Átha Cliath Theas	1,261	59	4.7	1,258	41	3.3
Tionól Réigiúnach an Deiscirt	23	0	0.0	27	2	7.4
Comhairle Contae Thiobraid Árann	1,143	37	3.2	1,135	37	3.3

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Comhairle Cathrach & Contae Phort Láirge	981	44	4.5	1007	47	4.7
Uiscebhealaí Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	245	7	2.9
Comhairle Contae na hIarmhí	491	18	3.7	496	17	3.4
Comhairle Contae Loch Garman	998	60	6.0	841	47	5.6
Comhairle Contae Chill Mhantáin	767	53	6.9	782	52	6.6
Mór Iomlán	35,519	1,608	4.5	35,788	1,466	4.1

An Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Chomhairle um Oideachas Gaeltachta & Gaelscolaíochta	5	0	0.0	9	0	0.0
An Coimisinéir Teanga	9	0	0.0	8	0	0.0
An Phríomh-Oifig Staidrimh	924	51	5.5	938	68	7.2
An tÚdarás Rialála Carthanas	38	3	7.9	40	5	12.5
Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit	281	21	7.5	281	22	7.8
An tSeirbhís Chúirteanna	1,080	35	3.2	1,100	61	5.5
An Coimisinéir Cosanta Sonraí	142	5	3.5	151	6	4.0
Bord Ceaintín na bhFórsaí Cosanta (Sa bhliain 2020, cónascadh an comhlacht poiblí seo isteach sa Roinn Cosanta. Ní dhearna sé aon tuairisceán leithleach don bhliain 2020)	3	0	0.0	-	-	-
An Roinn Talmhaíochta, Bia & Mara	3,430	138	4.0	3,749	137	3.7
An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta &	287	15	5.2	375	20	5.3

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Óige (comparáid leis an iar Roinn Leanai & Gnóthaí Óige sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh tuilleadh faisnéise)						
An Roinn Cosanta	371	16	4.3	374	16	4.3
An Roinn Cosanta - Fostaithe is Sibhialtaigh	451	28	6.2	455	28	6.2
An Roinn Oideachais (comparáid leis an iar Roinn Oideachais & Scileanna sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh tuilleadh faisnéise)	1,521	58	3.8	1,367	49	3.6
An Roinn Fiontar, Trádála & Fostaíochta (comparáid leis an iar Roinn Gnó, Fiontar & Nuálaíochta sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil)	927	47	5.1	923	43	4.7

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Roinn Airgeadais	311	16	5.1	320	14	4.4
An Roinn Gnóthaí Eachtracha (comparáid leis an iar Roinn Gnóthaí Eachtracha & Trádála sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil)	2,292	110	4.8	2,455	129	5.3
An Roinn Breisoideachais & Ardoideachais, Taighde, Nuálaíochta & Eolaíochta (Bunaíodh an Roinn nua seo sa bhliain 2020 agus ní dhearna sí tuairisceán faoin Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe sa bhliain 2019)	0	0	0	136	5	3.7
An Roinn Sláinte	499	37	7.4	614	44	7.2
An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreachta (comparáid leis an iar Roinn Tithíochta, Pleanála & Rialtais Áitiúil sa	839	48	5.7	1,255	77	6.1

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil chun tuilleadh faisnéise a fháil)						
An Roinn Dlí & Cirt (comparáid leis an iar Roinn Dlí & Cirt & Comhionannais sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil)	2,153	120	5.6	2,350	120	5.1
An Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe	443	17	3.8	460	14	3.0
An Roinn Forbartha Tuaithe & Pobail	153	10	6.5	160	13	8.1
An Roinn Coimirce Sóisialaí (comparáid leis an iar Roinn Gnóthaí Fostaíochta & Coimirce Sóisialaí sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil)	6,642	462	7.0	6,715	386	5.7
An Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide (comparáid leis an iar Roinn	399	15	3.8	411	14	3.4

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide & Comhshaoil sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil chun tuilleadh faisnéise a fháil)						
Roinn an Taoisigh	231	10	4.3	240	8	3.3
An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán (comparáid leis an iar Roinn Cultúir, Oidhreacht & Gaeltachta agus leis an iar Roinn Iompair, Turasóireachta & Spóirt sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil chun tuilleadh faisnéise a fháil)	682	26	3.8	355	34	9.6
An Roinn Iompair (comparáid leis an iar Roinn Iompair, Turasóireachta & Spóirt sa bhliain 2019. Féach Tábla 5 i Rannán 2.2 den tuarascáil chun	608	24	3.9	557	17	3.1

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
tuilleadh faisnéise a fháil)						
Cigireacht an Gharda Síochána	11	0	0.0	12	0	0.0
Coimisiún Ombudsman an Gharda Síochána	127	8	6.3	127	9	7.1
Tithe an Oireachtais	587	26	4.4	615	26	4.2
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann	82	6	7.3	78	4	5.1
An Binse um Achomhairc i dtaobh Cosaint Idirnáisiúnta	46	2	4.3	47	4	8.5
An Oifig um Chosaint Idirnáisiúnta (Sa bhliain 2020, cónascadh an comhlacht poiblí seo isteach i Seachadadh Seirbhíse Inimirce mar chuid de phróiseas bunathraithe na Roinne Dlí & Cirt. Ní dhearna sé aon tuairisceán leithleach don bhliain 2020.)	148	8	5.4,	-	-	-

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Oifig Aicmithe Scannán na hÉireann	7	0	0.0	7	0	0.0
Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine & Comhionannas	56	4	7.1	65	7	10.8
An Coimisiún um Athchóiriú an Dlí	20	1	5.0	21	1	4.8
An Bord um Chúnamh Dlíthiúil	466	7	1.5	467	28	6.0
An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim & Measúnachta	45	3	6.7	43	3	7.0
An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta	119	6	5.0	238	6	2.5
An tÚdarás Rialála Seirbhísí Maoine	34	2	5.9	32	2	6.3
An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	782	27	3.5	811	32	3.9
An Oifig um Sholáthar Rialtais	226	15	6.6	230	14	6.1
Oifig na nOibreacha Poiblí	1,939	74	3.8	2,132	66	3.1
Oifig an Ard-Aighne	137	5	3.6	143	5	3.5

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Oifig an Ard-Reachtaire Cuntas & Ciste	185	10	5.4	181	14	7.7
Oifig an Stiúrthóra Ionchúiseamh Poiblí	216	11	5.1	221	7	3.2
Oifig an Ombudsman	139	6	4.3	138	15	10.9
Oifig an Rialálaí Pleanála	19	1	5.3	21	1	4.8
Oifig an Rúnaí don Uachtarán	27	1	3.7	25	1	4.0
Oifig an Choimisinéara um Achomhairc Chánach	28	1	3.6	37	1	2.7
An tÚdarás Póilíneachta	33	2	6.1	36	3	8.3
An tÚdarás Clárúcháin Maoine	572	41	7.2	571	41	7.2
An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí	204	17	8.3	217	12	5.5
Na Coimisinéirí Ioncaim	7,043	334	4.7	6,982	286	4.1
Coimisiún na Scrúduithe Stáit	174	8	4.6	199	8	4.0
Oifig an Ombudsman do Leanaí	20	2	10.0	27	2	7.4
An tÚdarás Slándála Priobháidí	53	1	1.9	52	2	3.8

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An tSaotharlann Stáit	100	4	4.0	102	4	3.9
An Oifig Luachála	134	3	2.2	144	6	4.2
Mór Iomlán	38,500	1,948	5.1	39,819	1,940	4.9

An Roinn Forbartha Tuaithe & Pobail

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Sábháilteacht Uisce Éireann (ar tugadh Sábháilteacht Uisce na hÉireann air sa bhliain 2019)	9	0	0.0	8	0	0.0
Coimisiún Forbartha an Iarthair	25	0	0.0	25	1	4.0
Mór Iomlán	34	0	0.0	33	1	3.0

An Roinn Coimirce Sóisialaí comparáid leis an iar Roinn Gnóthaí Fostaíochta & Coimirce Sóisialaí sa bhliain 2019)

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Bord um Fhaisnéis do Shaoránaigh	89	8	9.0	95	11	11.6
An tUdarás Pinsean	70	5	7.1	86	8	9.3
Mór Iomlán	159	13	8.2	181	19	10.5

**An Roinn Comhshaoil, Aeráide & Cumarsáide (comparáid leis an iar
Roinn Cumarsáide, Gníomhaithe ar son na hAeráide & Comhshaoil sa
bhliain 2019)**

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Post	9,340	442	4.7	9,528	437	4.6
Bord na Móna	1,174	38	3.2	1,397	42	3.0
Udarás Craolacháin na hÉireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	39	3	7.7	-	-	-
An Coimisiún um Rialáil Cumarsáide (ComReg)	138	6	4.3	142	5	3.5
An Coimisiún um Rialáil Fóntais	103	6	5.8	113	8	7.1
EirGrid	403	57	14.1	441	58	13.2
Bord Soláthair an Leictreachais (BSL)	6,212	255	4.1	6,089	246	4.0
An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil	420	19	4.5	420	21	5.0
Iascach Intíre Éireann	309	18	5.8	339	15	4.4
Raidió Teilifís Éireann (RTÉ) (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	1,831	84	4.6	-	-	-

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann	93	6	6.5	95	5	5.3
TG4 (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	86	3	3.5	-	-	-
An Mol Digiteach	14	0	0	14	0	0
Mór Iomlán	20,162	937	4.6	18,578	837	4.5

Roinn an Taoisigh

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Oifig Náisiúnta d'Fhorbairt Eacnamaíoch & Shóisialach	16	1	6.3	15	1	6.7
Mór Iomlán	16	1	6.3	15	1	6.7

**An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán
(comparáid leis an iar Roinn Cultúir, Oidhreacht & Gaeltachta agus
leis an iar Roinn Iompair, Turasóireachta & Spóirt sa bhliain 2019)**

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
An Chomhairle Ealaíon	60	4	6.7	64	2	3.1
Udarás Craolacháin na hÉireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	39	4	10.3
Leabharlann Chester Beatty	35	0	0.0	45	1	2.2
Gailearaí Ealaíne Crawford	18	2	11.1	19	2	10.5
Fáilte Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	376	7	1.9
Foras na Gaeilge	48	3	6.3	49	4	8.2
An Chomhairle Oidhreacht (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	14	0	0.0	-	-	-

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Áras Nua-Ealaíne na hÉireann (IMMA)	93	4	4.3	105	5	4.8
An Ceoláras Náisiúnta	86	4	4.7	100	4	4.0
Gailearaí Náisiúnta na hÉireann	194	6	3.1	187	12	6.4
Leabharlann Náisiúnta na hÉireann	94	9	9.6	110	10	9.1
Ard-Mhúsaem na hÉireann	179	8	4.5	175	7	4.0
Raidió Teilifís Éireann (RTÉ) (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	1,866	91	4.9
Fís Éireann	29	0	0.0	31	0	0.0
Spórt Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019)	-	-	-	51	2	3.9
TG4 (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh	-	-	-	88	4	4.5

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
shonraí na bliana 2019)						
Turasóireacht Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2019))	-	-	-	161	0	0.0
Údarás na Gaeltachta	85	6	7.1	87	6	6.9
Gníomhaireacht na hUltaise	13	1	7.7	13	1	7.7
Uiscebhealaí Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020))	240	8	3.3	-	-	-
Mór Iomlán	1,188	55	4.6	3,566	162	4.5

**An Roinn Iompair (comparáid leis an iar Roinn Iompair,
Turasóireachta & Spóirt sa bhliain 2019)**

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Bus Éireann	2,710	103	3.8	2,711	83	3.1
An Coimisiún um Rialáil Eitlíochta	22	0	0.0	22	0	0.0
An Coimisiún um Rialáil Iarnróid	13	1	7.7	15	0	0.0
Córas Iompair Éireann	191	6	3.1	200	7	3.5
Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath	3,526	132	3.7	2,641	182	6.9
Bus Átha Cliath	3,552	197	5.5	3,590	221	6.2
Cuideachta Poirte Bhaile Átha Cliath	158	6	3.8	156	5	3.2
Fáilte Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	392	8	2.0	-	-	-
Iarnród Éireann	4,016	164	4.1	4,142	215	5.2
Údarás Eitlíochta na hÉireann	716	28	3.9	723	0	0.0
Údarás Náisiúnta Iompair	132	6	4.5	161	7	4.3
Cuideachta Phort Chorcaí	151	6	4.0	148	6	4.1

Comhlacht Poiblí	An líon iomlán fostaithe 2019	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2019	An líon iomlán fostaithe 2020	An líon fostaithe a thuairiscigh míchumas 2020	An % d'fhostaithe a thuairiscigh míchumas 2020
Cuan na Gaillimhe (ar tugadh Cuideachta Cuain na Gaillimhe air sa bhliain 2019)	15	0	0.0	15	0	0.0
Cuideachta Chuan Phort Láirge	42	3	7.1	43	3	7.0
An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre	417	22	5.3	411	21	5.1
Cuideachta Phort na Sionainne & Fhainge	61	2	3.3	63	2	3.2
Grúpa na Sionainne	470	22	4.7	450	20	4.4
Spórt Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	44	2	4.5	-	-	-
Turasóireacht Éireann (Féach Tábla 6 i Rannán 2.2 den tuarascáil le haghaidh shonraí na bliana 2020)	46	2	4.3	-	-	-
Bonneagar Iompair Éireann	265	10	3.8	274	11	4.0
Mór Iomlán	16,939	720	4.3	15,765	783	5.0

Aguisín C – Rátaí freagartha don áireamh foirne 2020

Cé go seolann roinnt comhlachtaí poiblí áireamh foirne gach bliain, ní dhéanann comhlachtaí poiblí eile amhlaidh. Liostaítear sa tábla anseo na comhlachtaí poiblí a sheol áireamh foirne sa bhliain 2020 agus an céatadán d'fhostaithe i ngach ceann de na comhlachtaí poiblí sin a thug freagra ar an áireamh foirne.

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
Údarás Uchtála na hÉireann	61.5%
An Bord Pleanála	75.0%
An Chomhairle Ealaíon	39.1%
Bord Bia	48.7%
Bord Iascaigh Mhara	75.4%
Údarás Craolacháin na hÉireann	87.2%
Comhairle Contae Cheatharlach	66.6%
An Phríomh-Oifig Staidrimh	48.4%
An tÚdarás Rialála Carthanais	57.5%
Leabharlann Chester Beatty	86.7%
Oifig an Phríomh-Aturnae Stáit	52.3%
An Ghníomhaireacht um Leanaí & an Teaghlach (TUSLA)	14.2%
Comhairle Contae an Chláir	40.8%
Coillte	28.2%
An Coimisiún um Rialáil Cumarsáide (ComReg)	4.2%
An Coimisiún um Rialáil Iarnróid	100.0%

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
An Coimisiún um Rialáil Fónais (CRU)	61.1%
Comhairle Contae Chorcaí	50.8%
An tSeirbhís Chúirteanna	41.4%
Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath	47.9%
An Coimisinéir Cosanta Sonraí	35.8%
An Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta & Óige	38.7%
An Roinn Fiontar, Trádála & Fostaíochta	36.1%
An Roinn Airgeadais	47.2%
An Roinn Sláinte	75.7%
An Roinn Tithíochta, Rialtais Áitiúil & Oidhreacht	22.5%
An Roinn Dlí & Cirt	52.3%
An Roinn Caiteachais Phoiblí & Athchóirithe	36.5%
An Roinn Forbartha Tuaithe & Pobail	65.0%
An Roinn Coimirce Sóisialaí	37.4%
An Roinn Turasóireachta, Cultúir, Ealaíon, Gaeltachta, Spóirt & Meán	63.9%
An Roinn Iompair	51.3%
Cuideachta Poirt Bhaile Átha Cliath	59.0%
Institiúid Ealaíne, Deartha & Teicneolaíochta Dhún Laoghaire	21.4%
An Ghníomhaireacht um Chaomhnú Comhshaoil (EPA)	0.7%
Fáilte Éireann	39.6%
Údarás Sábháilteachta Bia na hÉireann (ÚSBÉ)	100.0%

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
Foras na Gaeilge	89.8%
Comhairle Cathrach na Gaillimhe	34.7%
Comhairle Contae na Gaillimhe	53.7%
Cigireacht an Gharda Síochána	66.7%
An tÚdarás Sláinte & Sábháilteachta	54.2%
An tÚdarás um Fhaisnéis & Cáilíocht Sláinte	62.0%
An tÚdarás Árachas Sláinte	100.0%
An Bord Taighde Sláinte	75.5%
Feidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	3.5%
An Chomhairle Oidhreachta	100.0%
Rásaíocht Capall Éireann	50.9%
Seirbhís Thithe an Oireachtais	38.5%
An Ghníomhaireacht um Thithíocht & Pobail Inbhuanaithe	91.3%
An Ghníomhaireacht Airgeadais do Thithe	100.0%
GFT Éireann	52.1%
Seirbhís Dócmhainneachta na hÉireann	35.9%
An Institiúid um Shláinte Phoiblí	100.0%
An Binse um Achomhairc i dtaobh Cosaint Idirnáisiúnta	44.7%
Idir-Thrádáil Éireann	100.0%
Oifig Aicmithe Scannán na hÉireann	71.4%
Coimisiún na hÉireann um Chearta an Duine & Comhionannas	81.5%
Áras Nua-Ealaíne na hÉireann	53.3%

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
Graí Náisiúnta na hÉireann	46.2%
Institiúid Teicneolaíochta Dhún Dealgan	1.3%
Institiúid Teicneolaíochta na Gaillimhe-Maigh Eo	20.3%
Institiúid Teicneolaíochta Leitir Ceanainn	57.5%
Institiúid Teicneolaíochta Phort Láirge	21.8%
Comhairle Contae Chiarraí	42.6%
Comhairle Contae Chill Dara	37.6%
An Ghníomhaireacht um Fhorbairt Talún	89.7%
Comhairle Contae Laoise	62.4%
Léargas	29.6%
An Bord um Chúnamh Dlíthiúil	45.4%
Ospidéal Pháirc Bhaile na Lobhar	98.8%
Comhairle Cathrach & Contae Luimnigh	11.2%
An Ghníomhaireacht Bainistíochta Rialtais Áitiúil	64.9%
Comhairle Contae Lú	50.0%
Comhairle Contae Mhaigh Eo	39.6%
Comhairle Contae na Mí	39.2%
Comhairle na nDochtúirí Leighis	91.5%
An Coimisiún Meabhair-Shláinte	67.1%
Clárlann Náisiúnta Ailse na hÉireann	86.4%
An Chomhairle Náisiúnta um Oideachas Speisialta	40.8%
An tÚdarás Náisiúnta Míchumais	97.1%

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
Gailearaí Náisiúnta na hÉireann	95.2%
An Ghníomhaireacht Náisiúnta Bainne	100.0%
An tÚdarás Rialála Seirbhísí Maoine	53.1%
An Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte	32.3%
An tÚdarás um Chaighdeán Náisiúnta na hÉireann (NSAI)	54.3%
Údarás Náisiúnta Iompair	53.4%
An Ciste Náisiúnta um Cheannach Cóireála	82.1%
An Oifig um Sholáthar Rialtais	71.7%
Oifig an Ard-Aighne	43.4%
Oifig an Ard-Reachtair Cuntas & Ciste	29.3%
Oifig an Ombudsman	76.1%
Oifig an Rúnaí don Uachtarán	4.0%
Oifig an Choimisinéara um Achomhairc Chánach	83.8%
Suirbhéireacht Ordanáis Éireann (OSI)	36.0%
An Bord Measúnaithe Díobhálacha Pearsanta	78.8%
Cumann Cógaiseoirí na hÉireann	80.4%
Cuideachta Phort Chorcaí	18.2%
An tSeirbhís um Cheapacháin Phoiblí	71.4%
Dearbhú Cáilíochta & Cáilíochtaí Éireann (QQI)	87.5%
Rásaíocht Con Éireann	53.7%
An Bord um Thionóntachtaí Cónaithe	100.0%
An tÚdarás um Shábháilteacht ar Bhóithre	71.8%

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
Comhairle Contae Ros Comáin	77.6%
Safefood	48.4%
Fondúireacht Eolaíochta Éireann	71.9%
Fís Éireann	100.0%
An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara	9.5%
Comhairle Contae Shligigh	43.0%
Comhairle Contae Átha Cliath Theas	49.9%
Tionól Réigiúnach an Deiscirt	100.0%
Spórt Éireann	76.5%
Coimisiún na Scrúduithe Stáit	33.7%
Údarás Fuinnimh Inmharthana na hÉireann (SEAI)	83.2%
Ospidéal Ollscoile Thamhlachta	17.6%
Teagasc	49.6%
Ollscoil Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	35.8%
TG4	89.8%
An Mol Digiteach	78.6%
An tÚdarás Pinsean	79.1%
An tÚdarás Slándála Príobháidí	63.5%
Comhairle Tréidlianna na hÉireann	100.0%
Vhi um Chúram Sláinte	81.0%
Sábháilteacht Uisce Éireann	100.0%
Comhairle Cathrach & Contae Phort Láirge	45.6%

Comhlacht Poiblí	An fhreagairt mar %
Uiscebhealaí Éireann	44.5%
Coimisiún Forbartha an Iarthair	64.0%
Comhairle Contae Loch Garman	72.3%
Comhairle Contae Chill Mhantáin	71.2%

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

25 Bóthar Chluaidh, Baile Átha Cliath 4

Teileafón: (01) 608 0400

Facs: (01) 660 9935

www.nda.ie

Is é an tÚdarás Náisiúnta Míchumais an comhlacht neamhspleách stáit a sholáthraíonn comhairle fhianaisebhunaithe don Rialtas maidir leis an mbeartas míchumais agus le cleachtais mhíchumais agus a chuireann an Dearadh Uilíoch chun cinn in Éirinn.